

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Tunyogi András Márton (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.) jogtanácsos által képviselt Vidékfejlesztési Minisztérium (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.) felperesnek a Dr. Szűcs Ügyvédi Iroda által képviselt LEADER Közhasznú Egyesület (3127 **Kazár**, Diófa u. 13.) alperes ellen támogatás visszafizetése iránt indított perében a Balassagyarmati Törvényszék 2013. augusztus 26. napján kelt 22.G.21.072/2011/75. számú ítélete ellen a felperes részéről 77., az alperes részéről 76. és 79. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alperes marasztalásának összegét 199.631.965 (százkilencvenkilencmillió-hatszázharmincegyezer-kilencszázhatvanöt) Ft-ra felemeli, a felperes által fizetendő perköltség összegét 3.100.000 (hárommillió-százezer) Ft + áfa összegre leszállítja, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1.550.000 (egymillió-ötszázötvenezer) Ft + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az ítéltábla a kereset, az ellenkérelem, az elsőfokú ítélet ismertetésénél és saját döntésének indokolásában is a határozatát a felek szerződésében meghatározott költségvetési tételek szerint tagolta az alábbi számozás szerint:

- I. megalapozó tanulmány elkészítése,*
- II. honlap fejlesztés, üzemeltetés,*
- III. módszertani háttér kidolgozása,*
- IV. rendelkezésre állás, konzultáció,*
- V. megyei rendezvények lebonyolítása,*
- VI. országos rendezvények lebonyolítása,*
- VII. tájékoztató kiadványok elkészítése,*
- VIII. összefoglaló tanulmány elkészítése,*
- IX. projektmenedzsment.*
- X. szám alatt a jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett kereset szerepel.*

A felperes módosított keresetében (43/F/I., 53.) kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 489.539.255 Ft és ezen összeg után 2008. december 22-től a kifizetés

napjáig számított, a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat és perköltség megfizetésére. Követelését hibás teljesítés miatt kártérítés címén terjesztette elő a Ptk. rendelkezéseire hivatkozva. Tényként adta elő, hogy támogatási szerződést kötött az alperessel, aki az átutalt 500.000.000 Ft-ot nem a szerződésben foglalt célra használta fel, illetve nem a szerződésben foglaltaknak megfelelően számolt el a felhasznált összegről.

I.

A **megalapozó tanulmányok** készítéséért a **H. Kft**-nek és az **R. Kft**-nek, valamint az ezen tanulmányok nyomtatási munkáinak elvégzéséért a **M. L. Kft.** részére kifizetett teljes összeg (59.640.000 Ft) visszafizetését kérte a felperes. Állította, hogy az elkészült tanulmányok túl általánosak, nem, vagy csak igen távolról kapcsolódnak a támogatási szerződés tárgyához. Sérelmezte az **R. Kft.** esetében, hogy az általa készített diák egyetlen rendezvényen sem kerültek felhasználásra és valószínűnek tartotta, hogy az egyik tanulmány nem is az alperessel kötött megbízási szerződés alapján készült.

Állította, hogy semmilyen dokumentum nem igazolja, hogy a **M. L. Kft.** az alperessel kötött szerződés alapján bármilyen tevékenységet végzett. A **H. Kft.**, valamint az **R. Kft.** tanulmányai sem utalnak a **M. L. Kft.** által átadott adatokra.

II.

A **honlap fejlesztés, üzemeltetés** címén az alperes által a **D. Kft**-nek weboldal tervezéséért és elkészítéséért, valamint a **DZ Kft**-nek tartalomfejlesztésért kifizetett teljes összeget, mindösszesen 45.054.000 Ft-ot követelt vissza a felperes.

Álláspontja szerint a honlapfejlesztés nagyrészt az alperes napi működésének elősegítését szolgálta. A válságkommunikációs kampánnyal csak egy fejlesztési tervezett oldal erejéig foglalkozott a honlap, melynek felépítése viszonylag egyszerű struktúrát követett, a navigáció nem volt optimális. Sok oldal nem volt teljes, „feltöltés alatt” állt. A „LEADER Hírmondó Térségi Sikerek” című **D. TV** sorozat legtöbb sugárzott része sem volt a honlapon elérhető. A tervezés és tartalomfejlesztés ellenértékeként megállapított 26.040.000 Ft pedig túlzott mértékű.

Az adatgyűjtésre, tartalomfejlesztésre kötött szerződés tárgyát képező feladat nem valósult meg. A honlap csak 2009. június 29-én készült el, így a kampány időszakában a tartalomfejlesztés eredménye már nem tudott hasznosulni.

III.

A felperes a **módszertani tanulmányok** elkészítéséért a **T Bt.** és a **G Zrt.** részére kifizetett 69.360.000 Ft visszafizetését kérte. Előadta, hogy a **G Zrt.** által készített tanulmányok céljai túl általánosak és makró szintűek, ezért egy konkrét kommunikációs kampány támogatására nem szolgálhatnak. A Zrt. által végzett kutatás iránya nem esik egybe a támogatási szerződés 3. pontjában meghatározott tartalmi kritériumokkal. A tanulmány nagy része adatgyűjtés, illetve az adatok feldolgozása, ezért kérdéses, hogy mennyiben tekinthető módszertani háttér tanulmánynak. A 2009. április 30-i szerződéskötéskor a kampány két hónapja folyt, ezért módszertani háttéranyag kidolgozása már felesleges volt. A tanulmány a rendezvénysorozat utolsó napjára készült el, így abban hasznosulni nem tudott.

A **T Bt**-vel kötött szerződés alapján a Bt. feladata nem módszertani háttér tanulmány kimunkálása volt. Az átadott mű a támogatási szerződésben foglaltaknak sem felel meg, elkészítésének célja a 2008 tavaszán indult Komplex Zászlóshajó Program értékelése. A tanulmányhoz kapcsolódó kérdőív minta 20 kérdéséből 4-nek ugyanaz a tartalma, a kérdések olyan mértékben általánosak, hogy a teljes kommunikációs rendezvénysorozat háttéranyagaként nem szolgálhatnak.

IV.

A **rendelkezésre állás, konzultáció** címén elszámolt 50.000.000 Ft-ot is teljes egészében visszakövetelte a felperes. Állította, hogy az alperes a 18 megyei iroda felállítására és működtetésére fordított összeg elszámolására nem jogosult, mert a támogatási kérelmében kifejezett előnyként mutatta be megyei irodahálózatát. Másrészt a megyei irodák vezetői minden esetben az alperes tagjai voltak. Az irodák az Európai Unió LEADER programjához kapcsolódó Helyi Akciócsoport (HACS) tevékenységet végeztek, ami nem a válságkommunikációs célt szolgálta. Az oktatásra, az irodák működéséről összefoglaló tanulmány készítésére, irányítási-monitoring kézikönyvre, valamint irodaszerek vásárlására és irodai szolgáltatásra kötött szerződések sem függenek össze szorosan a rendelkezésre állás, konzultáció témakörével. Az összefoglaló tanulmány az irodák által készített havi beszámolók összevágása, a tárgyhoz nem tartozó témák feldolgozása.

Az **E Zrt.** az irodahálózat megyei irodáinak folyamatos monitorozására, helyi ellenőrzésére, projektelőkészítő dokumentumok, így összefoglaló megvalósíthatósági tanulmány, projektirányítási kézikönyv és monitoring kézikönyv készítésére szerződött. A megállapodás azonban csak 2009. április 20-án kötött, a művek 2009. június végére készültek el, így funkciójukat nem tölthették be.

V.

Az ország 6 régiójában szervezett **regionális rendezvényekre** kifizetett összesen 6.000.000 Ft visszafizetését is kérte a felperes. Elsődlegesen azon indokkal, hogy a támogatási szerződés szerint az alperes csupán megyei és országos rendezvények szervezésére kapott támogatást. Ezen felül kifogásolta, hogy egyes rendezvényeknél a vezető egy LEADER HACS teljes munkaidőben fizetett vezetője volt; a költségek vagy azok nagy része nincs alátámasztva alvállalkozói számlával; a résztvevők nagy aránya HACS és HVI (Helyi Vidékfejlesztési Iroda) munkatárs; a témák nem, illetve kevésbé kapcsolatosak a válságkezeléssel, illetve annak kommunikációjával.

A **megyei rendezvények**, fórumok, kötetlen beszélgetések megszervezésének költségeire a rendezvényenként kifizetett 250.000 vagy 500.000 Ft-os összegekből a felperes 32 megyei rendezvény vonatkozásában összesen 8.616.034 Ft visszafizetését kérte. Az alacsony részvételi számra, a HACS és HVI munkatársak nagy arányára, illetőleg arra hivatkozással, hogy a rendezvényeken elhangzott előadások nincsenek összhangban a támogatási szerződésben foglaltakkal. Egyes rendezvények vonatkozásában hivatkozott még a megbízó nevére kiállított számla hiányára, illetőleg arra, hogy a teljesítést nem az végezte, akivel az alperes szerződést kötött. Álláspontja szerint a műhelybeszélgetések kapcsán ténylegesen

költség nem merült fel. Sérelmezte, hogy két fórum csatolt beszámolója, két másik fórum jelenléti íve teljesen megegyezik. Piackutatással, adatfeldolgozással kapcsolatos számlák kerültek becsatolásra és egyes rendezvényeken HACS munkatársak is tartottak előadást, akik a munkakörükhöz tartozó tevékenységért nem jogosultak javadalmazásra.

A **73 helyi rendezvény** megszervezéséért kifizetett 38.080.291 Ft visszafizetésére irányuló kérelem indokaként a felperes előadta, hogy a támogatási szerződés szerint az alperes csak megyei és országos rendezvények szervezésére kapott támogatást. 20 rendezvény vonatkozásában minőségi kifogásokat is emelt. Kifogásolta egyes események kapcsán, hogy az előadások témája eltért a szerződésben foglaltaktól; HACS és HVI munkatársak tartottak előadást a munkakörükbe tartozó vidékfejlesztési témakörben; alacsony volt a részvételi szám, a jelenlévők részvétele nem igazolt.

A felperes a rendezvényekhez kapcsolódó **marketing, sajtómegjelenés** díja címén az **M Kft.** részére marketingstratégia kidolgozásáért, a **D Zrt.** részére televíziós műsorkészítésért, valamint a **R Bt.** részére televíziós műsor szervezési munkáiért, országos és megyei rendezvények szervezéséért kifizetett mindösszesen 28.540.000 Ft visszafizetését is kérte. Állította, hogy a megyei rendezvények szervezésére biztosított támogatási keret marketingre nem volt használható. Másrészt az **M Kft.**-vel kötött szerződés szerint a Kft. feladatát nem csak a marketingstratégia kidolgozása, hanem az annak megvalósításában való részvétel is képezte, de semmi nem támasztja alá, hogy ténylegesen adott volna szakmai tanácsokat a kiadványok elkészítéséhez, a rendezvények szervezéséhez, illetve hogy a rendezvényeken ténylegesen részt vett volna.

A **D Zrt.** által készített, a 19 megyében működő LEADER akciócsoportokat, azok tevékenységét, valamint a megyékben már működő, pályázatokat nyert vállalkozásokat és civil szervezeteket bemutató műsorsorozat tárgya nem egyeztethető össze a támogatási szerződés tárgyával, nem szolgál válságkommunikációs célokat. A tévécsatorna nyilatkozata szerint a műsor elkészítéséhez külső gyártási kapacitást nem vett igénybe, ennek alapján kérdéses, hogy a **R Bt.** végzett-e valós tevékenységet. A **R Bt.**-nek a siófoki záró konferenciával kapcsolatos 2.000.000 Ft-os díja az országos rendezvényeknél írt indokok alapján nem fogadható el, valamint azért sem, mert az alperes minden rendezvény szervezésére külön kötött szerződést. A megbízási díj a Bt. kötelezettségéhez képest aránytalanul magas, a cég a szerződéses feladatait nem is teljesítette, a konferenciára szóló meghívókat az alperes küldte ki.

VI.

Az **országos rendezvényekre** kifizetett 20.000.000 Ft teljes visszafizetését a felperes azon indokkal kérte, hogy az alperes nem szervezett sem nyitó, sem záró konferenciát.

A II. Magyar Agrárakadémia rendezvényének a költségét számolta el a nyitó konferencia költsége címén, ezt azonban nem ő szervezte és a társszervezők között sem szerepelt.

A saját éves nagy rendezvénye, a Magyar Nemzeti Vidék Hálózat LEADER szakterületi munkaértekezlete nem minősül záró konferenciának. Azon nem a támogatási kérelemben megjelölt célcsoportok (vállalkozások, civil szervezetek és önkormányzatok) vettek részt, hanem HACS elnökök, HACS munkaszervezet vezetők, valamint az MNVH elnöksége. A három napos programból csak a június 25-i volt kapcsolatos a támogatási szerződés témakörével, míg június 24-én az MNVH elnökségi ülésére, 26-án pedig a szakterületi munkaértekezletére került sor. Indokolatlan volt ezért a **Hotel E.** által elszámolt szállás szolgáltatás. A **B Kft.** számlája szerint az általa történt teljesítés időpontja 2009. június 29., ami a konferencia utáni időpontra esik. **V. Z.** számlája szerint mindhárom napra szolgáltatott hangosítást, ezért költségének elszámolása a támogatás terhére nem indokolt. Az **E Bt.** számlája szerint a teljesítés napja 2009. június 26., mely az MNVH szakterületi munkaértekezlet napja volt.

VII.

A felperes kérte a **tájékoztató kiadványokra** elszámolt 60.000.000 Ft visszafizetését is. Álláspontja szerint a **B Kft.** által elkészített kiadvány nem a válságkommunikációs rendezvénysorozat keretében elkészített tájékoztató, hanem egy LEADER hírekkel foglalkozó rendszeres havi kiadvány.

A **L Bt.** által elkészített kiadványok különböző megvalósult projekteket mutatnak be, azonban a támogatási szerződés tárgyához nem kapcsolódnak és a leszállításuk már az alperes teljesítésigazolását megelőzően megtörtént, ami kétségesse teszi a teljesülés valós voltát.

Az **X Kft.**-vel az alperes országos rendezvénysorozat lebonyolítása, valamint szakmai anyagok előkészítése tárgyában kötött megbízási szerződést. Az országos rendezvénysorozat nem finanszírozható a tájékoztató kiadványok elkészítésére vonatkozó támogatásrészből. A Kft. ügyvezetőjének nyilatkozata szerint helyszínbiztosítási, hang- és világítástechnikai feladatokat láttak el a rendezvényeken, valamint az érdeklődők kulturált kiszolgálását végezték. Ezt meghaladóan a rendezvények dokumentációja alapján a helyszíneken szinte senki nem látható, csak üres színpadok és széksorok. A kiadványokat nem a támogatási kérelemben megjelölt célcsoportoknak adták át, hanem járóelőzőknek.

A **T Kft.**-vel az alperes saját logóját, levélpapírját, borítékát, továbbá asztali zászlókat és válságkommunikációs mappákat terveztetett meg. Erre a célra a tájékoztató kiadványok készítése érdekében adott támogatási összeg nem használható fel, és ezen kiadás a rendezvénysorozat lebonyolítása szempontjából sem volt indokolt. A válságkommunikációs mappák elkészültét nem igazolja semmi, valamint az állítólagos tervezésük befejezését (2009. június 29.) követő napon a kampány már lezárult. Ugyanezen indokok alapján kifogásolta a felperes az elkészült kiadványok nyomdai formátumra alakításáért és nyomdai levilágításáért történt kifizetéseket. Nem találta igazoltnak, hogy a Kft. részére az alperes ténylegesen átadott volna anyagokat. A levilágítás tárgyában a teljesítésigazolás 2009. június 10-én, a nyomdai formátumra alakítás tárgyában pedig 2009. június 30-án került kiállításra, holott egyes kiadványok már a korábban készült fényképeken is szerepelnek. A kiadványok első ismert megjelenésének kései időpontja kétségesse teszi azok érdemi hasznosulását.

VIII.

Az **összefoglaló tanulmányok** készítéséért az **I. Kft** -nek, a **M. Kft**-nek, a **C. Kft**-nek és a **K. Kft**-nek kifizetett 49.160.000 Ft összeg visszafizetését kérte a felperes.

Álláspontja szerint az alperes egyetlen összefoglaló tanulmány elkészítésére kapott támogatást, másrészt az elkészített négy tanulmány nem kapcsolódik a támogatási szerződés 3. pontjában megjelölt kommunikációs kampány témájához vagy tapasztalataihoz. Általános témájú elméleti fejtegetéseket tartalmaznak, érdemi hozzáadott értéket nem teremtettek. Egy részük már a kommunikációs kampány elején vagy időszaka alatt elkészült, a kampány tapasztalatainak összegzését ezért nem tartalmazhatták. Annak sincs jele, hogy ezen tanulmányok az alperes részéről bármilyen módon hasznosultak volna. A felperes az elkészült négy összefoglaló tanulmány vonatkozásában külön-külön is részletezte kifogásait.

IX.

A felperes teljes egészében visszakövetelte a **projektmenedzsment** tárgykörben elszámolt 40.000.000 Ft-ot.

Az **E. Kft.** tevékenysége vonatkozásában előadta, hogy nincs nyoma projektmenedzsmenti feladatok ellátásának a cég részéről. E feladatok körébe nem tartozó tevékenységet végzett, melyekre az alperestől nem is kapott megbízást, és amely nem szolgálta a kampány eredményességét.

A **Sz. Kkt.** feladata a könyvelés és a pályázati szöveges beszámoló összeállítása volt, ami a támogatási szerződés alapján az alperes kötelezettsége lett volna.

A **Z. Ügyvédi Irodával** megkötött szerződés az alperes napi működéséhez, nem pedig a támogatott tevékenységhez kapcsolódik, másrészt nem projektmenedzsment tevékenységet foglal magában. Az iroda által végzett tevékenység nem is szolgálja a támogatási szerződés 3. pontjában meghatározott támogatási célt.

A központi iroda üzemeltetése címén a **M. L. Kft.** által végzett irodabérlés és adminisztráció szintén nem projektmenedzsmenti tevékenység. Az elszámolás összeállítása a **Sz. Kkt.** feladata volt. Semmi nem igazolja, hogy **H. ...** szám alatt végzett tevékenységet az alperes, a kérdéses cím ugyanis a **T Kft.** székhelye volt, melynek ügyvezetője az alperes elnöke. 2009. június 1-jétől a **M. L. Kft.** székhelye is e címen található, ami kétségesse teszi a tárgyi megbízási szerződés teljesülését. Az alperesi egyesület saját irodájának működtetése nem a kommunikációs kampány lefolytatását célozza.

X.

A felperes igényt tartott a fentieket meghaladóan a támogatásból az alperes folyószámláján, elkülönített számláján és lekötött betétben tartott összegek tekintetében a 2009. január 30. és 2009. június 30. napja között a jóváírt, mindösszesen 15.088.930 Ft kamat megfizetésére jogalap nélküli gazdagodás címén. Állította, hogy a támogatás összegének lekötésére az alperes nem volt jogosult, annak haszna nem illeti meg.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Kifejtette, hogy nem megbízási, hanem támogatási szerződést kötött a felperessel, melyben csak a kampány tárgya, tematikája, valamint a megvalósítás érdekében végzendő feladatok költségeire fordítható legmagasabb összeg került meghatározásra. A támogatás folyósítása és rendeltetésszerű felhasználása feltételeként szempontrendszer nem határozta meg, különösen nem a felperes keresetében felhívott feltételeket. Az elszámolási kötelezettségének eleget tett.

I., III., VIII.

A **tanulmányok** vonatkozásában általánosságban előadta, hogy a kampány témájában készültek és azokat a felperes részére további felhasználásra átadta. A szerződés a részletes tartalmukat, a minőségi szempontokat nem határozta meg. Ezen kívül folyamatosan kapcsolatban állt a felperessel. A tanulmányokat készítő kiválasztásáról, megbízásáról, teljesítéséről a felperes is tudomással bírt, azzal akkor egyetértett. Értékaránytalanságra hivatkozással az általa kötött szerződések nem támadhatók, mert azoknak a felperes nem alanya. Az egyes tanulmányok nem a kampány időbeli stádiumához, hanem a megjelölt témákhoz igazodóan minősülnek megalapozó, összefoglaló, illetőleg módszertani jellegűnek. Nem minősül tehát hibás teljesítésnek, ha egyes megalapozó tanulmányok nem a kampány elején, illetőleg összefoglaló tanulmányok nem a kampány végén készültek el. A 2008. december 19-én elkészített, a felperesnek megküldött és általa nem kifogásolt költségvetésben részletezésre került, hogy mit értett megalapozó és összefoglaló tanulmány alatt, amit a felperes akkor nem vitatott.

A **M. L. Kft.** teljesítésénél adatszolgáltatás elszámolására nem került sor. Ilyen megbízást e fejezet vonatkozásában a Kft. nem kapott és nem teljesített. A feladata a megalapozó tanulmányok fejezetben kiadvány szerkesztése, nyomtatása volt, mert a tanulmányokat minden esetben CD-n és csupán egy nyomtatott példányban kapta meg. Az e jogcímen kiállított számláin szereplő 1.560.000 Ft-ot kívánta csak elszámolni.

A **T. Bt.** csupán hivatkozott a Komplex Zászlóshajó Programra, mint a válság idején a hátrányos vidéki térségekben működő egyik programra, de nem kifejezetten annak az értékelését végezte el.

II.

A **honlap fejlesztése, üzemeltetése** tárgyában az alperes előadta, hogy a szerződéskötést megelőzően nem volt honlapja. A megbízási szerződés a weboldal tervezésére, elkészítésére és a hozzá kapcsolódó adminisztrációs rendszerre jött létre a **D. Kft.**-vel. A honlapra a kampány során minden kapcsolódó adat, rendezvény, program, meghívó, média anyag feltöltésre került. A navigáció bárki számára egyértelmű volt, bár erre vonatkozóan felperesi kifogásnak nincs helye. A tartalom feltöltése folyamatos volt, a megbízás ennek megfelelően 2009. március 25-től 2009. június 30-ig tartott. A folyamatos fejlesztéséhez a **DZ Kft.** folyamatosan biztosította az adatokat.

IV.

A becsatolt számlákból megállapítható, hogy az elszámolt költségek az irodák működtetésével (az ügyfélszolgálatot biztosító emberi erőforrás költsége, bérleti díj, esetleges rezsiköltségek) kapcsolatosak. A támogatás célját szolgálta az alvállalkozók igénybevétele, hiszen a kampány lefolytatására megállapított és biztosított rövid idő más megoldást nem tett lehetővé. Az ügyfélszolgálati irodák fenntartása felmérhetetlen időt, anyagi és emberi erőforrást igényelt volna és elvonta volna az időt a kampány további elemeitől. A feladatokat ellátó személyek között voltak HACS vezetők, alkalmazottak, illetőleg HVI alkalmazottak, de az ő munkaköri kötelességük csupán a vidékfejlesztéssel, ezen belül is csak a LEADER-rel kapcsolatos tájékoztatás, a per tárgyát képező program keretében pedig más tájékoztatásra volt szükség.

A **B Kft.** az iratanyag rendszerezésére iratrendezőket és gyorsfűzőket, a nyomtatáshoz pedig papírt és tonert szállított, melyek a kampány során keletkezett tanulmányok, iratok, elszámolások, egyéb okiratok rendszerezésére szolgáltak. A **R Bt.**-nek a 96 Helyi Akciócsoport képviselőinek, munkatársainak adatait, elérhetőségeit kellett összegyűjtenie, rendszereznie, ami a siófoki országos rendezvény szervezéséhez volt szükséges.

A **SZ. Bt.** az ügyfélszolgálati irodák munkatársainak 10 alkalommal tartott oktatást, képzést a projektmenedzsment feladatokról, a hatékony kommunikációról, a programban együttműködő partnerként szereplő szervezetek tevékenységeiről, uniós ismeretekről, szakmai feladatokról és az elszámolások rendjéről. Erre azért volt szükség, hogy az ügyfélszolgálati irodák a támogatási célnak megfelelő színvonalon tudják ellátni a feladataikat. 4 alkalommal, napi 8 órában tartott konzultációs napokon a gyakorlati feladatok ellátásában nyújtott segítséget. Ezen felül a program ideje alatt állandó e-mailes, telefonos és személyes konzultációt biztosított a képzésben résztvevőknek.

A **K. Kft.** által készített írásos anyag a rendelkezésre állás tárgyában készült összefoglaló, mely egységes szerkezetben mutatja meg a megyékben folytatott ügyfélszolgálati tevékenységét. A támogatási szerződésből nem következik, hogy e fejezetben tanulmány nem számolható el.

Az **E Zrt.** megbízási szerződése alapján nem egyszeri teljesítésre, hanem a 2009. április 20-tól 2009. június 30-ig terjedő időszakban folyamatos szolgáltatásra volt köteles. A 19 megyei iroda folyamatos monitorozására, helyi ellenőrzésére, tevékenységük folyamatos segítésére. Ennek érdekében készültek el a felperes által kifogásolt dokumentumok is.

V., VI.

A **rendezvények** tekintetében az alperes arra hivatkozott, hogy azokat a támogatási szerződés 3. pontjában írtaknak megfelelően mindenkor a felperessel egyetértésben szervezte meg. A kampány során úgy ítélték meg, hogy regionális és helyi rendezvények lebonyolítása is szükséges, e körben a szerződést módosították. Csatolta a felperesnek 2009 márciusában írt levelét, melynek mellékletét képezte az adott hónap rendezvényeinek felsorolása, és ebben helyi, továbbá regionális rendezvények is szerepeltek. A szerződés nem írta elő, hogy a rendezvényekről beszámolót kell készíteni, és valótlan azon felperesi hivatkozás, hogy a rendezvényeken nem volt senki.

Az országos rendezvények kapcsán a P. Agrárakadémia közös szervezésben valósult meg. A felperes határozta meg, hogy mely költségeit kell elszámolnia a támogatás terhére.

S-on V. Z. egyéni vállalkozó a június 25-i rendezvényen szolgáltatott hangosítást, amely a reggeli időpontban kezdődött. A berendezéseket ezért már előző nap fel kellett szerelni, 24-én és 26-án csak egy mobil mikrofont és egy hangfalat biztosított az MNVH elnökségi ülés és szakterületi munkaértekezlet számára.

Az **E. Kft.** a videofelvételt a 2009. június 25-i programról készítette, mely rendelkezésre áll, a számlán a 2009. június 26-i teljesítési időpont nyilvánvalóan elírás.

A felperes által témájukat illetően nem a támogatás körébe tartozónak minősített előadások tekintetében az alperes megjelölte, hogy azok a támogatási szerződés 3. pontjának mely alpontjaihoz kapcsolódtak.

Előadta, hogy a rendezvények megszervezésével, lebonyolításával kapcsolatosan általa kötött megbízási szerződések átalánydíjasak voltak. Csupán azért kért a felmerülő költségekről számlákat, hogy lássa, mire költenek. Az egyes előadók díját a megbízottjai a részükre kifizetett átalánydíjból teljesítették.

A támogatási szerződés az egyes rendezvények vonatkozásában nem tartalmazott létszám kikötést, másrészt a megbízottak igazolták a megfelelő számú meghívó kiküldését. Egyes költségek, pl. terembérlet, szervezési költség, hangosítás, előadók díja pedig a résztvevők számától függetlenül merültek fel.

A kampány szempontjából a HACS-ok, HVI-k is célcsoportnak tekintendők. Ezt meghaladóan a HACS, HVI vezetők, alkalmazottak az előadásokat megtartották, a teljesítésért a díjra jogosultak. Amennyiben esetlegesen az előadás megtartásával munkaszerződést szegtek, azért a munkáltatójuk felé felelnek.

A rendezvényekhez kapcsolódó **marketing, sajtómegjelenés** költsége kapcsán a **D. TV** megyei HACS-okat és pályázatokat nyert vállalkozásokat, civil szervezeteket bemutató sorozata kifejezetten megfelelt a támogatási szerződés 3. pont 1., 3., 5. és 7. alpontjában rögzített témáknak.

A **R Bt.** egyik feladatát a televízió-műsor szervezési munkái, a másikat pedig az országos és a megyei rendezvények szervezése képezte. A televízió-műsor vonatkozásában kapcsolattartó, koordinátor volt. A megyei rendezvények esetében azok szervezésében, koordinálásában, a sajtóanyagok megjelenésének a szervezésében vett részt. A siófoki országos rendezvény kapcsán pedig - mivel a megyei rendezvények révén az akciócsoportokkal és a kisebb egységekkel megvolt a kapcsolata - kézenfekvő volt, hogy ő végezze a konkrét szervezési munkákat, nevezetesen a meghívók kiküldését, a regisztrációt, a szállást. A 2.000.000 Ft ez utóbbi tevékenységért illette meg.

VII.

A **tájékoztató kiadványokkal** kapcsolatosan a **B Kft.** által készített kiadvány a kampány keretében a **D. Tv-n** futott, azonos című sorozathoz köthető ajánlat, nem azonos a LEADER hírekkel foglalkozó, havonta megjelenő folyóirattal.

A **L Bt.** által készített „Legjobb gyakorlatok kézikönyve” c. kiadvány három füzetében foglalt információk hasznosan alkalmazhatóak a vidékfejlesztés területén, hiszen megnevezik a pályázót, a pályázott és elnyert összeget, valamint felhívják a figyelmet a projekt kapcsán fellépő esetleges negatívumokra, hibákra is. A teljesítésigazolás a kiadványok leszállítását követően történt.

Az **X Kft.** az általa végzett nyomdai kivitelezéshez a kiadványok alapanyagát elektronikus formában kapta meg. Az országos rendezvények kapcsán nem látott el rendezvénylebonnyolítói feladatokat. A vidéki helyszíneken csupán helyszínbiztosítást, hang-, és világítástechnikai munkát, valamint az érdeklődők kulturált kiszolgálását, elhelyezését végezte. A budapesti rendezvényeken a megjelenése kizárólag a kiadványok terjesztését szolgálta. A Kft. egy úgynevezett road show-t szervezett, melynek során közterületen sátrat, asztalt állított, és itt az elkészült kiadványokat terítette. Mindezek igazolására az alperes csatolta az **X Kft.** ügyvezetője által a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (KEHI) részére adott tájékoztatást, amely szerint a budapesti kiadványosztások és nyomdai kivitelezés költségei 35 %-át, a vidéki rendezvényeken történt kiadványosztások és nyomdai kivitelezés költségei 24 %-át, míg a vidéki rendezvények szervezése és lebonyolítási költségei 41 %-át tették ki a teljes költségnek.

A **T Kft.** nem válságkommunikációs mappákat, hanem azok dizájnját készítette el. A meglévő logójának nyomdai formátumban felhasználható elkészítésére azért volt szükség, mert azokat rá kellett nyomtatni a rendezvényeken felhasznált transzparenszekre, roll-up-okra. A grafikai tervezés teljesítése 2009. április 30-án igazolásra került, ezt megelőzően történt a teljesítés és nem a felperes által megjelölt június 29-én. A grafikai tervezés a tájékoztató kiadványok elkészítéséhez nélkülözhetetlen volt, hiszen fel kellett tüntetnie, hogy azokat ki készítette, másrészt a felperest mint támogatót. A Kft. teljesítése nem esik egybe a **L Bt.** teljesítésével, mert azokat a kiadványokat, emlékeztetőket, dossziékat, dekorációs anyagokat készítette el, melyeket az egyes rendezvényekre vittek és azokon szétosztottak a résztvevőknek. A **L Bt.** pedig a Jó gyakorlatok 1., 2., 3., A gazdasági válság és a munka világa, valamint a Túlélési tanácsok a gazdasági válságban című kiadványokat készítette el. 2009. április 30-án a grafikai tervezést igazolta le, a nyomdai előkészítést nem.

IX.

A **projektmenedzsment** tevékenység tekintetében a kampány lebonyolítása nem csak tanulmányok készítését és rendezvények szervezését, hanem jelentős háttérmunkát, emberi és anyagi erőforrást igényelt. Köztük jogi és könyvelési segítséget, a szervezéshez rendelkezésre álló háttér csapatot, gépeket, telefont és irodát.

Az **E. Kft.** nem tanulmányt készített, hanem projekt tervet, forgatókönyvet, beszámolót, és ezekhez készültek a becsatolt diagramok is. Ezáltal a Kft. projektmenedzsment szolgáltatást végzett. Nem vitásan közbeszerzési eljárásra nem került sor, ez csak azért került bele a megbízási szerződésbe, mert annak megkötésekor nem voltak biztosak abban, hogy erre szükség lesz-e.

A **Sz. Kkt.** feladatát képezte a szakmai, pénzügyi elszámolás készítése és benyújtása. A szerződés nem tiltotta, hogy erre a feladatra megbízást kapjon. A felmerült többletköltségek nem a hétköznapi működéséhez kapcsolódó tételek. A **Z. Ügyvédi** Iroda megbízatása csak a támogatással érintett tevékenységre és a kampány időszakára korlátozódott.

A központi iroda üzemeltetése kapcsán az alperes előadta, hogy a székhelye **K-on** van, a hivatkozott, csak a kampány időszakra bérelt központi iroda pedig **H-en** található. Bérleti díjat és fenntartási költséget (rezsit) nem számolt el, csupán megbízási díjat, azaz az iroda működtetését szervezte ki. A helyet az elnökének életvitelszerű ott tartózkodása indokolta, mert a kampány lefolytatása jelentős napi elfoglaltságot jelentett. Fizikailag megoldhatatlan lett volna a tevékenységet az egyesület székhelyén végezni. A **M. L. Kft.** székhelye valóban **H. ...** szám alatt található, azonban nem a kampány céljára bérelt iroda, hanem az adott épületben a **H-i** Önkormányzattól bérelt helyiség.

X.

A támogatási összeget nem jogcím nélkül, hanem a támogatási szerződés alapján tartotta a számláján és kezelte. Így jogalap nélkül nem gazdagodhatott, a támogatási szerződés pedig nem tiltotta a támogatás felhasználásig az átutalt összeg lekötését.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 68.508.412 Ft-ot és ezen összegnek 2008. december 22-től a kifizetés napjáig számított, félévente a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 5.000.000 Ft + ÁFA ügyvédi munkadíjat és rögzítette, hogy az eljárás során felmerült illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg az alábbiakat:

Az alperes 2008. december 1-jén kelt támogatási kérelmet nyújtott be a felperes jogelődjéhez (a továbbiakban: felperes), a Földművelésügyi és **Vidékfejlesztési Minisztériumhoz** (FVM). Javaslatot tett egy országos kommunikációs kampány megszervezésére, melynek célja a nemzetközi gazdasági válság hatásainak csökkentésére hozott kormányzati intézkedések és az elért eredmények bemutatása, megvitatása.

A felperes a kérelmet elfogadta és a felek 2008. december 18-án támogatási szerződést kötöttek. A felperes vállalta, hogy az alperes mint támogatott működési költségeihez 500.000.000 Ft egyszeri költségvetési támogatást nyújt, melynek teljes összegét a szerződés hatálybalépését követően átutalja.

A megállapodás 3. pontja szerint az alperes vállalta, hogy a támogatást teljes egészében a kérelmében részletezett, 2009. március-június közötti időszakban, „A nemzetközi gazdasági válság hatásainak a vidéki térségekben történő kommunikációja” címmel megtartandó, az egész országra kiterjedő kommunikációs kampány szervezési költségeire fordítja a következő témakörökben:

- 1.) a munka világa a vidéki térségekben: fókuszban a munkahelyek megőrzése;
- 2.) a vidéki értelmiség helyzete, szerepe a nemzetközi válság hatásainak kezelésében, kommunikációjában;
- 3.) vállalkozásösztönzési programok hatékony lebonyolítása a vidéki térségekben;
- 4.) képzési programok a vidéki munkavállalás növelése érdekében;
- 5.) mikro-hitel programok indítása vidéki vállalkozások, önkormányzatok részére;
- 6.) új típusú energetikai megoldások a vidéki lakosság körében;
- 7.) önfoglalkoztatás és önellátás a vidéki közösségekben - hangsúlyeltolódás a munka-intenzív ágazatok és a fenntartható foglalkoztatás irányába;
- 8.) digitális eszközök a felzárkózás szolgálatában.

A támogatási összeg az alábbi bontásban kerül felhasználásra:

I.	megalapozó tanulmány elkészítése	60 millió forint
II.	honlap fejlesztés, üzemeltetés	50 millió forint
III.	módszertani háttér kidolgozása	70 millió forint
IV.	rendelkezésre állás, konzultáció	50 millió forint
V.	megyei rendezvények lebonyolítása	100 millió forint
VI.	országos rendezvények lebonyolítása	20 millió forint
VII.	tájékoztató kiadványok elkészítése	60 millió forint
VIII.	összefoglaló tanulmány elkészítése	50 millió forint
IX.	projektmenedzsment	40 millió forint

Az alperes vállalta, hogy az eseményekről azok megrendezése előtt legkésőbb 10 nappal értesítést küld a felperesnek. Utólagos elszámolás keretében a támogatás felhasználásáról - a kifizetések jogcímeiről és az ahhoz rendelt pénzeszközökről - a szerződés 1. sz. mellékletét képező minta szerinti pénzügyi elszámolást készít és azt a teljesítést követően, de legkésőbb 2009. július 31-ig megküldi.

A szerződés 6. pontja szerint a támogatás más társadalmi szervezeteknek nem adható tovább.

A 7-8. pont értelmében a szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésének, a támogatás rendeltetésszerű felhasználásának pénzügyi ellenőrzését az FVM Ellenőrzési Osztálya, szakmai ellenőrzését az FVM Agrár- Vidékfejlesztési Főosztálya végzi. A vállalt kötelezettségek nem teljesítése, a támogatás rendeltetéstől eltérő felhasználása, a beszámolási, elszámolási kötelezettség nem teljesítése esetén a támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül, melyet az igénybevétel napjától számítottan a jegybanki alapkamat kétszeresével növelt kamattal köteles a támogatott részére visszafizetni 2009. augusztus 31-ig. Részleges teljesítés esetén a támogatás azon része minősül jogtalanul igénybe vett támogatásnak, amely teljesítéssel nem érintett.

A felek kijelentették, hogy a szerződésben nem vagy nem teljes részletességgel szabályozott kérdésekre a Polgári Törvénykönyv vonatkozó rendelkezései az irányadók.

Az alperes 2008. december 19-én készített egy részletes költségvetést a támogatási összeg tervezett felhasználásáról, amit megküldött a felperesnek. Ebben az egyes részfeladatokra tervezett költség megjelölése mellett kifejtette az egyes részfeladatok tartalmát.

A támogatási szerződés szerinti összeget a felperes 2008. december 22-én átutalta az alperes bankszámlájára.

Az alperes ajánlatkérést követően a kiválasztott vállalkozókkal szerződéseket kötött, melyekben részletesen megjelölésre került egyebek mellett a megbízás tárgya, a teljesítési határidő és a megbízási díj összege.

A Helyi Akciócsoportokkal (HACS) kötött együttműködési megállapodások, valamint a megyei és regionális rendezvények lebonyolítására egyesületekkel, nonprofit szervezetekkel és gazdasági társaságokkal kötött, rendezvényenként 250.000, 500.000, illetőleg 1.000.000 Ft-os átalánydíjas megbízási szerződések alapján 2009. március 23-tól elkezdődtek az egynapos Helyi Akciócsoport rendezvények és megyei fórumok. Közben sor került egy országos nyitó rendezvényre, a 2009. április 16-17-én megrendezett P. Agrárakadémia keretén belül.

2009 júniusában az ország 6 régiójában egynapos regionális rendezvényeket tartottak, 2009. június 24-26-án **S**-on pedig egy országos záró konferenciát.

Az alperes által adott megbízások alapján részben a rendezvények kezdő időpontját megelőzően, részben azok időtartama alatt elkészültek a módszertani, a megalapozó és összefoglaló tanulmányok, a honlap, a tájékoztató kiadványok, szóróanyagok. Lezajlottak a fókuszcsoportos felmérések, közvélemény kutatások, értékelések. A **D Zrt.** a magyarországi helyi vidékfejlesztési közösségeket és az őket segítő szervezeteket bemutató 19 részes közszolgálati magazinműsort sugárzott. A kampány ideje alatt 18 megyében rendelkezésre állás, konzultáció céljára egy-egy megyei iroda üzemelt. Ezek működési költsége az alperes által kötött megbízási szerződésekben havi bruttó 250.000 Ft volt.

Az alperes a megbízottak részére a megbízási szerződés szerinti feladataik teljesítését követően teljesítésigazolást állított ki és számla alapján fizette ki a díjukat.

A támogatási összeg felhasználásáról 2009. július 31-én összefoglaló beszámolót nyújtott be a felperesnek, melyet 2009. augusztus 10-én további dokumentumokkal egészített ki és átadta az elkészült tanulmányokat. A pénzügyi elszámolás szerint a támogatás összegéből 16.746.418 Ft-ot nem használt fel, melyet 2009. augusztus 28-án, annak kamatát pedig 2009. november 13-án visszautalta.

A felek a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetési határidejeként megjelölt időpontot 2009. november 15. napjára módosították.

A felperes 2010. január 25-én kelt levelében 314.296.774 Ft visszafizetésére

szólította fel az alperest, aki a visszafizetési kötelezettségét nem ismerte el.

Az elsőfokú bíróság - tényállási elemeket is tartalmazó - jogi indokolásában abból indult ki, hogy az államháztartásról szóló és a jelen eljárásban alkalmazandó 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.) 13/A. § (2) bekezdése értelmében az államháztartás alrendszeréből nyújtott támogatások jogszabálysértő vagy nem rendeltetésszerű felhasználása esetén a felhasználót - külön jogszabályokban meghatározottak szerint - visszafizetési kötelezettség terheli. Utalt még a 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet szabályaira és rögzítette, hogy a felek megállapodását a Ptk. szerinti magánjogi szerződésként kell értékelni.

A felperes a keresete jogcímét hibás teljesítésből eredő kártérítésben jelölte meg, azonban követelése tartalma szerint az általa folyósított támogatás egy részének visszafizetésére irányult, amire analóg módon alkalmazható a Ptk. 306. § (1) bekezdésének b.) pontjában írt árleszállításra vonatkozó szabály.

Az alperesi szolgáltatás tárgya - a nemzetközi gazdasági válság hatásainak csökkentésére hozott kormányzati intézkedések és az elért eredmények bemutatása, megvitatása érdekében egy országos kommunikációs kampány megszervezése és lebonyolítása - vonatkozásában jogszabály nem ír elő olyan tulajdonságot, melynek meg kell hogy feleljen. Erre tekintettel a Ptk. 305. § (1) bekezdése értelmében kizárólag az vizsgálható, hogy mennyiben felel meg a felek által kötött támogatási szerződésben foglalt tulajdonságoknak, a megállapodás 3. pontjában meghatározott témaköröknek és részletes költségvetésnek.

Erre tekintettel nem relevánsak a felperes utólagos kifogásai például a tanulmányok, kiadványok minőségével, túl általános jellegével, színvonalával, hasznosulásával, a rendezvények látogatottságával kapcsolatosan. Amely tanulmány, rendezvény, előadás a támogatási szerződés 3. pontjának nyolc alpontjában felsorolt témakörök valamelyikével kapcsolatos, az a témája okán nem minősül hibás teljesítésnek.

I.

Az egyes tanulmányok módszertani, megalapozó és összefoglaló jellegének kritériumait nem határozták meg a felek és ezek nyilvánvalóan nem a rendezvények résztvevői számára készültek. A **megalapozó és az összefoglaló tanulmányok** mibenlétét illetően - a szerződés eltérő rendelkezése hiányában - elfogadható volt mind a rendezvényeket, mind a témát megalapozó, illetőleg összefoglaló tanulmányok készíttetése. Így nem minősül hibás teljesítésnek, hogy egyes megalapozó tanulmányok nem a kampány elején, egyes összefoglaló tanulmányok pedig nem a kampány végén készültek el.

A **H. Kft**-vel 2009. február 5-én, 2009. március 16-i teljesítési határidővel kötött szerződés alapján készült megalapozó tanulmányon keltezésként 2009. március szerepel. A teljesítésigazolás dátuma 2009. március 20. A felperes nem igazolta azon állítását, hogy a megbízási szerződés nem 2009. február 5-én, hanem csak később, esetleg a tanulmány elkészültét követően jött létre. A tanulmány tartalma alapján kifejezetten szorosan kapcsolódik a támogatási szerződés 3. pontjának 1.), és 2.) alpontjaiban felsorolt témakörökhöz.

Az **R. Kft.** által készített megalapozó tanulmány vonatkozásában a felperes csak állította, de nem bizonyította, hogy nem az alperes által a Kft.-vel kötött megbízási szerződés alapján készült, hanem attól függetlenül rendelkezésre állt.

Az alperes a **M. L. Kft.**-vel nem csupán az elektronikus formában megküldött tanulmányok formázására, nyomtatásra és spirálozásra kötött szerződést, hanem a **H. Kft.** és az **R. Kft.** részére a tanulmányokhoz szükséges adatok szolgáltatására is. Ilyen adatszolgáltatásra nem került sor, azonban a számlát nyomtatási munkák ellenértéke címén állította ki, és ezt a munkát a cég nem vitásan elvégezte. A felperes azon kifogásait, hogy az alperes elnöke a Kft. tagja, a vállalkozási szerződést az alperes egyik tagja írta alá a Kft. ügyvezetőjeként, valamint a vállalkozási szerződés nem tartalmazott határidőt, nem lehetett az alperes terhére értékelni.

II.

A támogatási szerződés értelmében a **honlap fejlesztésre, üzemeltetésre** fordítható összeg 50 millió forint volt. Az alperes a perbeli kampányt megelőzően nem rendelkezett honlappal. 2009. március 24-én kötött megbízási szerződést a **D. Kft.**-vel a weboldalának tervezésére, elkészítésére és a hozzá kapcsolódó adminisztrációs rendszerre vonatkozóan. A megbízási időtartama 2009. március 25. - 2009. június 30., a megbízási díj 21.700.000 Ft + ÁFA. Az alperes a teljesítésigazolást 2009. június 29-én állította ki.

Szintén 2009. március 24-én kötött szerződést a **DZ Kft.**-vel a fejlesztés alatt lévő internetes honlapjának folyamatos tartalomfejlesztésére, az ahhoz szükséges, a perbeli kampány végrehajtása során megrendezésre kerülő események anyagaival, elkészült tanulmányokkal és elemzésekkel kapcsolatos folyamatos adatgyűjtésre a 2009. március 25-től 2009. június 30-ig terjedő időszakot illetően, 15.840.000 Ft + ÁFA megbízási díj ellenében.

A támogatási szerződésben megjelölt adott keretösszeg nyilvánvalóan az alperes honlapjának fejlesztésére, üzemeltetésére vonatkozott a kampány időszakában azzal, hogy annak részletesen tartalmaznia kellett a perbeli válságkommunikációs kampánnyal kapcsolatos széleskörű tájékoztatást. A felperes konkrétan nem jelölte meg, hogy mely oldalak nem voltak teljesek, illetőleg hogy mely adatok nem voltak megtalálhatóak a honlapon. A támogatási szerződés az e célra felhasználható összeg kivételével a fejlesztés, üzemeltetés tárgyában nem rögzített semmilyen szempontrendszert, ezért az elkészült honlap vonatkozásában a felperes minőségi kifogást nem emelhet. Hasonló okból irreleváns, hogy a főoldal, illetőleg az egyes aloldalak között optimális volt-e a navigáció és a támogatásból a keretösszegeken belül felhasznált összeg vonatkozásában volt-e feltűnő értékaránytalanság. Egyébként az alperes a feladat ellátására több ajánlatot szerzett be, amelyekben a megjelölt vállalási árak nagyságrendileg azonosak. Ez igazolja a munka volumenéhez mért értékarányosságot, az alperes pedig a beérkezett ajánlatok közül árban a legkedvezőbbet választotta.

Mindezekre figyelemmel az alperes terhére hibás teljesítés a honlap fejlesztési, üzemeltetési feladatok vonatkozásában nem állapítható meg.

III.

A **módszertani háttér kidolgozására** elszámolt összegek vonatkozásában az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a 2008. december 19-én készült, a felperesnek is megküldött és nem kifogásolt költségvetésben ezt a tételt az alperes tovább részletezte. Ennek értelmében ide tartoztak a fókuszcsoporthoz tartozó felmérések vidéki helyszíneken; a közvélemény-kutatások országosan és regionálisan; reprezentatív adatfelvétel a válság percepcióról; a statisztikai adatbázisok vizualizálása és kiértékelése.

A **G Zrt**-vel kötött szerződés szerint a Zrt. feladatát képezte a nemzetközi gazdasági válság vidéki vállalkozásokra és településekre gyakorolt hatásainak kutatása és felmérése mélyinterjú, kérdőíves és telefonos lekérdezéses módszerrel; a felmérés eredményeinek kiértékelése és megjelenítése; a válság hatásainak enyhítéséhez szükséges kormányzati intézkedésekre vonatkozó javaslatokat tartalmazó tanulmány elkészítése. Mindez a 2008. december 19-i költségvetésben részletezett feladatoknak megfelelt. A felek szerződése pedig a módszertani háttér kidolgozása vonatkozásában sem tartalmazott tartalmi kritériumot.

A perben nem vizsgálható, hogy tartalmát tekintve az elkészült tanulmány ténylegesen mennyiben tekinthető úgynevezett módszertani háttér tanulmánynak, illetőleg nem minősül az alperes részéről hibás teljesítésnek, hogy a tanulmány nagy része adatgyűjtés és adatfeldolgozás. Erre figyelemmel nem releváns az sem, hogy amikor az alperes a **G Zrt**-vel szerződött, a kampány már két hónapja folyt, ezért a szó szoros értelmében vett módszertani háttéranyag kidolgozása már felesleges volt, továbbá a tanulmány a rendezvénysorozat utolsó napjára készült el, így abban már hasznosulni nem tudott. A Zrt. által végzett adatgyűjtés és adatfeldolgozás érintette a következő témaköröket: közmunka programok, munkaerő-áramlás, munkahelyek megszűnése, regionális kutatás-fejlesztési központok kialakítása, régióközpontok felsőoktatása színvonalának emelése, diplomások megnövekedett bérigényei, vállalkozások termelési és üzemeltetési költségeinek csökkentése a válság okán, új piac keresésére vonatkozó igények, ennek érdekében vállalkozásösztönzési programok. Ezáltal a tevékenység a támogatási szerződés 3. pontjának 1.), 2.), 3.), 4.) és 5.) alpontjaihoz kapcsolódott.

A **T Bt**-vel kötött szerződés szerint a Bt. feladatát képezte a nemzetközi gazdasági válság leghátrányosabb helyzetű térségekre gyakorolt hatásainak kutatása és felmérése kérdőíves és telefonos lekérdezéses módszerrel; a felmérés eredményeinek kiértékelése és megjelenítése; a válság hatásainak enyhítéséhez szükséges kormányzati intézkedésekre vonatkozó javaslatokat tartalmazó, összefoglaló kutatási felmérés készítése. Mindez a 2008. december 19-i költségvetésben részletezett tartalomnak megfelelt. Az elkészült tanulmány és a felmérés foglalkozik a támogatási szerződés 3. pontjának 1.) és 3.) alpontjaiban foglalt témakörökkel.

A szerződésben meghatározott kritérium hiányában nem vizsgálható, hogy az anyag tartalmát tekintve mennyiben minősíthető ún. módszertani háttér tanulmánynak. Így az sem releváns, hogy elkészültének időpontjára - 2009. június 25. - figyelemmel nem járulhatott hozzá a kampány eredményes lefolytatásához.

A tanulmány címe, bevezetője és konkrét tartalma alapján nem állapítható meg,

hogy azt a Bt. nem a tárgyi támogatási szerződés keretében készítette, hanem elkészítésének célja a 2008 tavaszán indult Komplex Zászlóshajó Programmal volt kapcsolatos. Ezen állítása vonatkozásában pedig a felperes további bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

Mindezek alapján a módszertani tanulmányok vonatkozásában a kereset nem megalapozott.

IV.

A **rendelkezésre állás, konzultáció** címén a 2008. december 19-én készített részletes költségvetés a megyei és országos rendelkezésre állás biztosítását, call-center működtetését, valamint nemzetközi kapcsolatrendszeren keresztül külföldi szakértőkkel a folyamatos kapcsolattartást, konzultációt és tapasztalatcserét irányzott elő. Az alperes a megyei partnereinél a konzultációs lehetőség költségeire megyénként 1 millió forintot tervezett felhasználni. A felek támogatási szerződése nem tartalmazott arra vonatkozó rendelkezést, hogy erre a feladatra a meglévő megyei irodáit és azok vezetőit, alkalmazottait köteles igénybe venni. Végül 18 megyével a kampány időszakára, azaz a 2009. március 1-től 2009. június 30-ig terjedő 4 hónapra megbízási szerződéseket kötött ügyfélszolgálat felállítására és működtetésére havi 250.000 Ft átalánydíj ellenében. Ez magában foglalta a szerződés teljesítésével kapcsolatosan felmerülő valamennyi készkiadást, költséget. A megbízottak feladata a megbízási szerződések 8. pontja szerint többek között a támogatási szerződés 3. pontjában felsorolt témakörökkel kapcsolatos tájékoztatás volt.

A felperesi állítással szemben a megbízási szerződések nem alperes megyei irodahálózatának kiépítésére, azaz nem a saját céljára irányultak. A csatolt számlák szerint a megbízottak által kifizetett költségek bérleti díj, rezszi, az ügyfélszolgálatot ellátó munkatársak díjazása címén kerültek teljesítésre. A megbízottak az átalánydíj felhasználásáról nem voltak kötelesek elszámolni, az összeg nyilvánvalóan tartalmazza a munkájuk ellenértékét is. Mindezekre figyelemmel nem eredményez hibás teljesítést az, hogy a felmerült kiadásokról az alperesnek megküldött számlák nem teszik ki a havi 250.000 Ft-ot.

A felek eltérő rendelkezése hiányában nem vitathatja alappal a felperes azt sem, hogy a megbízási szerződéseket nem személy szerint a megbízottak teljesítették, hanem részben vagy egészben alvállalkozót vettek igénybe. A felperes csak állította, de még csak nem is valószínűsítette, hogy ezen irodák a válságkommunikáció helyett az Európai Unió LEADER programjához kapcsolódó HACS tevékenységet végeztek. Szerződéses rendelkezés nélkül nem kifogásolható az sem, hogy egyes esetekben a rendelkezésre állás, konzultáció feladatot ellátó személyek HACS, HVI vezetők, alkalmazottak voltak.

A **K. Kft.** által az irodák működéséről készített összefoglaló tanulmányban foglaltak, a kitöltött és az ellenőr, valamint az irodavezető vagy helyettese által aláírt helyszíni ellenőrzési lapok a teljesítést igazolják.

A válságkommunikációs kampány témaköreiben való konzultációt, rendelkezésre állást a HACS, HVI vezetők, alkalmazottak munkaköri kötelezettsége nem foglalta magában. Másrészt e feladatokat csak egyes megyékben látták el, így kifejezetten indokolt volt az érintettek oktatása a **SZ. Bt**-vel kötött megbízási szerződésben

foglaltak szerint.

Az **E Zrt.**-vel 2009. április 20-án kötött megbízási szerződés alapján a Zrt. feladata volt a tárgybéli kampány sikeres végrehajtásához szükséges projekt előkészítő dokumentumok kialakítása: egy összefoglaló megvalósíthatósági tanulmány, a projekt irányítási kézikönyv és a monitoring kézikönyv elkészítése 15.000.000 Ft + 20 % ÁFA megbízási díj ellenében.

A becsatolt dokumentumok átfogóan elemzik a kampány megvalósulásának teljes folyamatát. Kifejezetten a rendelkezésre állás, konzultáció témakörével csak a projekt irányítási kézikönyv 7. fejezete foglalkozik 2 oldal erejéig, valamint a monitoring kézikönyv 6. fejezete szintén 2 oldal erejéig. Ezekben az irodák működésével kapcsolatos feladatokat, valamint azt írják le, hogy az irodák működésének vizsgálata keretében kinek, mikor, mit kell vizsgálnia. A Zrt. által elkészített teljes dokumentáció volumenéhez képest a 4 oldal elenyésző, ezért az alperes az **E Zrt.** részére a kifizetett bruttó 18.000.0000 Ft visszafizetésére köteles.

A **K. Kft.**-vel 2009. április 30-án kötött szerződés tárgya a megyei válságkommunikációs irodák működésének vizsgálata körében az irodák szolgáltatásaival kapcsolatos kérdőív elkészítése, a kérdőívek kitöltése, értékelése, a működési környezet vizsgálata és egy tanulmány elkészítése volt bruttó 7.000.000 Ft megbízási díj ellenében.

A becsatolt iratok alapján megállapítható a teljesítés. Az elkészült tanulmány lényegét tekintve a kampány időszakában a rendelkezésre állás, konzultáció folyamatának, megvalósulásának a bemutatása. A **K. Kft.** által elvégzett tevékenység tehát elszámolható.

Ugyanakkor a projekt irányítása, monitorozása, a megyei irodák működésének vizsgálata, értékelése a 2008. december 19-i alperesi részletes költségvetésnek is megfelelően projektmenedzsmenti feladat, ezért nem számolható el rendelkezésre állási, konzultációs költségként. A projektmenedzsment körében előírt 40.000.000 Ft-ot az alperes maradéktalanul felhasználta, ezért a **K. Kft.**-nek és az **E Zrt.**-nek kifizetett bruttó 25.000.000 Ft-ot a támogatási szerződés 8. pontja alapján vissza kell fizetnie.

A **B. Kft.** bruttó 5.000.000 Ft-ért vállalta az alperes részére a megyei rendezvényeken történő felhasználásra 6 db 3x1,5 m-es molinó, 6 db 1,5 x1,5 m-es molinó, 40 db asztali zászló a hozzá való asztali állványzattal, egy 1000x700 mm-es EU zászló állvánnyal, egy egyesületi logóval hímzett 1000x700 mm-es zászló rúddal, egy 1000x700 mm-es nemzeti színű zászló rúddal, 4 db 80x200 cm-es roll-up, 4 db 120x200 cm-es roll-up az egyesület logójával és elérhetőségével, valamint 1000 db nyomtatott reklámtáska elkészítését 2009. május 20. napjáig. Az alperes a teljesítésigazolást 2009. május 22-én kiállította, a **B. Kft.** pedig 2009. június 29-én kibocsátotta a számláját bruttó 4.999.776 Ft összegről. A részletes számla alapján megállapítható, hogy a vállalkozási szerződés szerinti dekorációs, illetőleg marketing anyagokat szolgáltatta. Ezen felül a szintén a **B. Kft.** által kiállított számla szerint az alperes 2009. április 30-án másolópapírt, iratrendezőket, tonereket, gyorsfűzőket vásárolt bruttó 387.210 Ft értékben.

Irodai szolgáltatás teljesítéséről a **R Bt.** által az alperes felé bruttó 500.400 Ft-ról kiállított számla 2009. június 2-án kelt, azon a teljesítés időpontjaként 2009. május 29. szerepel. A szolgáltatás időtartamaként 1 hónap, tartalmaként pedig másolás,

adatfeltöltés, adatrögzítés került a feltüntetésre.

A támogatási szerződés költségvetése nem tér ki a kampány során nyilvánvalóan szükséges és indokoltan felhasznált irodaszerek, igénybe vett irodai szolgáltatások költségére. Ilyen konkrét tételt a 2008. december 19-i költségvetés sem tartalmaz. A kiállított számlákban feltüntetett tételekre a kampány során nyilvánvalóan szükség volt. Az alperes a szervezésért és lebonyolításért semmiféle díjazás nem illette, így nem volt elvárható, hogy a fentieket saját forrásból finanszírozza. Nem minősül ezért jogosulatlan felhasználásnak az irodaszerekre, irodai szolgáltatásokra fordított összeg elszámolása. A szolgáltatások ellenértékének arányosítása és minden egyes költségvetési pontnál történő elszámolása további, annak hasznával arányban nem álló, a helytállóságát tekintve pedig igen nehezen ellenőrizhető munkát eredményezett volna, ezért az egyösszegű elszámolás bármely költségvetési pont alatt, így e pontnál is célszerű és jogszerű volt.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a **B. Kft.** felperes által vitatott, 2009. június 29-i teljesítésű számlája nem a siófoki országos rendezvénnyel, hanem a megyei rendezvényekkel volt kapcsolatos. Ezen okból sem alapos azon kifogás, hogy a számlán feltüntetett teljesítési idő nem egyezik a siófoki országos rendezvény időpontjával. Az eljárás során pedig nem merült fel arra utaló tény, körülmény, hogy a számlában foglalt szolgáltatások a valóságban ne teljesültek volna.

V.

Az alperes a **regionális és a helyi rendezvényekről** előzetesen tájékoztatta a felperest, aki a 2008. december 19-i részletes költségvetésből is tudomással bírt ezek megrendezéséről. A megtartásuk ellen nem tiltakozott, hanem előzetesen tudomásul vette és még a peres eljárás megindításakor sem kifogásolta azokat. Ennek alapján megállapítható, hogy a felek a megállapodásukat ráutaló magatartással akként módosították, hogy a megyei és országos rendezvények mellett az alperes feladatát képezte regionális és helyi rendezvények szervezése és lebonyolítása is. Ezzel a támogatási szerződésben a megyei és országos rendezvények vonatkozásában megállapított költségvetési összeghatár sem került túllépésre. Mindezekre figyelemmel az alperes a regionális és helyi rendezvények megszervezésével és lebonyolításával nem szegte meg a támogatási szerződést.

A támogatási szerződés az egyes rendezvényekkel kapcsolatosan semmilyen kritériumot nem tartalmazott. Nem rögzítette a szükséges résztvevői számot, ezért nem értékelhető hibás teljesítésként, hogy néhány rendezvény esetén a résztvevők száma alatta maradt a felperes által utólag elfogadhatónak minősített létszámnak. A rendezvények népszerűsítésével kapcsolatos alperesi kötelezettségről sem szólt a szerződés. Az egyes rendezvényekre e-mailben elküldött meghívók száma, valamint az alperes nem vitatott állítása, miszerint a helyszínek, időpontok, meghívók a honlapra előzetesen időben felkerültek, igazolják a megfelelő teljesítést ebben a körben. A HACS, HVI munkatársak, illetőleg kistérségi koordinátorok részvételét a támogatási szerződés nem zárta ki. Nem releváns az sem, hogy egyes jelenléti ívek átfedést mutatnak, vagyis bizonyos személyek több rendezvényen is részt vettek.

Bár az átalánydíjas szerződésekre figyelemmel az ügy eldöntése szempontjából irreleváns, de egyébként helytálló az alperes azon érvelése, hogy, egyes költségek, pl. előadói díjak, helyiségbérleti díj, hangosítás, az előre megrendelt catering költsége, a rendezvények tényleges résztvevőinek számától függetlenek voltak.

Az eljárás során nem merült fel arra utaló tény, körülmény, hogy a két H. Megyei konferencia közül valamelyiket nem tartották meg. Mindkettő vonatkozásában csatolásra került a beszámoló, ezért önmagában az, hogy a résztvevő személyek teljes egészében ugyanazok voltak, nem teszi hibássá az alperesi teljesítést. A két jelenléti íven szereplő azonos személyek névsorának sorrendje teljesen eltérő, azaz két külön jelenléti ívről van szó. Ezt meghaladóan a két konferencia beszámolójából megállapítható, hogy azok témája eltérő volt.

A rendezvényekről készült beszámolók áttanulmányozása alapján a felperes állításával szemben a két S. megyei fórum témája sem volt azonos.

A peres felek támogatási szerződése nem tiltotta, hogy az alperes az egyes részfeladatok elvégzésére alvállalkozókkal kössön megbízási szerződést és azt sem, hogy ezen alvállalkozók az általuk vállalt feladatok teljesítésével további alvállalkozót bizzanak meg.

Az alperes a regionális és a megyei rendezvények szervezése, lebonyolítása vonatkozásában alvállalkozókkal kötött szerződéseket, azaz az előadók díját nem ő fizette. Nem képezi a peres felek szerződésének, ezáltal a jelen pernek a tárgyát, hogy az egyes megbízottak a feladat teljesítéséhez kiket vettek igénybe és ők részesültek-e díjazásban, illetőleg hogy a munkakörükhöz tartozó témákban előadást tartók jogosultak voltak-e javadalmazásra.

A megbízási szerződések átalánydíjas jellege folytán alaptalanul kifogásolja a felperes azt is, hogy a díjak összege nincs vagy nem teljes egészében van lefedve a megbízottak alvállalkozóinak, beszállítóinak számláival. Az átalánydíjnak a felmerült költségeken felüli része nyilvánvalóan a rendezvény megszervezéséért, lebonyolításáért az alvállalkozókat megillető díj volt.

Ugyanezen okból a megbízottak attól függetlenül jogosultak voltak a díjra, hogy ténylegesen felmerült-e az egyes műhelybeszélgetések lebonyolításával kapcsolatosan bármilyen költség, készkiadás.

A helyi rendezvények lebonyolítására az alperes együttműködési megállapodásokat kötött az egyes Helyi Akciócsoportokkal. E megállapodások alapján megbízási díjra nem, csupán a rendezvényekkel kapcsolatosan felmerült indokolt és igazolt költségek megtérítésére voltak jogosultak bruttó 500.000 Ft erejéig, a kiadásokat igazoló számlák ellenében.

A tanulmányok vonatkozásában fentebb írt indokok alapján, amennyiben az adott rendezvény előadásainak témája a támogatási szerződés 3. pontjának nyolc alpontjában felsorolt témakörök valamelyikével kapcsolatos, az a témája okán nem minősül hibás teljesítésnek. Egyébként a felperes is úgy nyilatkozott, hogy azon rendezvényeket, melyek témája nagyobb részt a támogatási szerződésben foglalt témakörökkel volt kapcsolatos, maga is elfogadta megfelelően teljesítettként.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság **a felperes által témájukat illetően vitatott rendezvények** vonatkozásában a becsatolt rendezvény-beszámolók, egyes rendezvényeknél a felperes által becsatolt teljes előadás anyagok és a felek

nyilatkozatai alapján a következőket állapította meg:

A **regionális rendezvények** közül a nyugat-dunántúli rendezvényen **E. T.** előadása a támogatási szerződés 3. pontjának 6. alpontjában, dr. **F. B.** előadása pedig a 3. alpontjában írt témakörökkel volt kapcsolatos. Szorosan nem az alpontok témaköreihez, de a vidékfejlesztés témájához kapcsolódott **G. Zs.** „Turisztikai desztinációk kialakítása a vidékfejlesztés tükrében” című előadása is.

A dél-dunántúli rendezvényen **M. Á.** és dr. **F. I.** által tartott előadások a támogatási szerződés 3. pontjának 3. alpontjában foglalt témakörhöz kapcsolódtak.

E helyen, de minden olyan rendezvényre vonatkozóan, melyen a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat bemutatásra került, jegyezte meg az elsőfokú bíróság, hogy bár ezen témakör a támogatási szerződés 3. pontjának nyolc alpontjába foglalt témakörök egyikének sem felel meg, ezért önmagában ilyen tartalmú előadás a témakörét illetően nem teszi az egyes rendezvényeket megfelelően teljesítetté, azonban a téma szempontjából laikus résztvevők számára hasznos általános tájékoztatásul szolgált.

A közép-dunántúli rendezvényen **V. J.** előadása a támogatási szerződés 3. pontjának, 5. alpontja, **A. L.** előadása a 7. alpontja, **Ó. M.** és dr. **S. K.** előadása pedig a 3. alpontja témakörével volt kapcsolatos.

Általános érvénnyel rögzíthető, hogy minden olyan előadás, melyen beadott támogatási kérelmek, folyamatban lévő pályázatok és pályázat útján megvalósult projektek tapasztalatairól, problémáiról, gyakorlati megvalósításukról volt szó, kapcsolódott a támogatási szerződés 3. pontjának 3. alpontjához.

A **megyei rendezvények** körében a felperes által **témáját tekintve vitatott V.** megyei rendezvényen **S. F.** által tartott előadás a támogatási szerződés 3. pontjának 1., 3., 4. és 5., **E. F.** által tartott előadás a 6., 7. és 3., **N. K.** által tartott előadás a 6., **Sz. J.** által tartott előadás a 3., 4. és 5. alpontjaiban foglalt témakörökhöz kapcsolódott.

A V. megyei I. Fórumon **S. K.** előadása a 3. és 5. alpont, **N. T.** előadása pedig a 7. alpont témakörével volt kapcsolatos.

A F. megyei II. Fórumon **L. Cs.** előadása a 3. és 5., **Sz. K.** előadása pedig az 5. alpont témáihoz kapcsolódott.

A K. megyei I. Fórumon **D. L.**, valamint

a K. megyei II. Fórumon **P. Z.** és **L. T.** által megtartott előadások a támogatási szerződés 3. pontjának 6. alpontjához kapcsolódó témakörökben hangzottak el.

A P. megyei rendezvényen **V. L.** által tartott előadás az 1., 3., 4. és 5. alpontok témakörével volt kapcsolatos.

A P. megyei I. Fórumon **Cs. L.** előadása az 1. és 3., **V. L.** előadása az 1., 3., 4. és 5., míg **Sz. M. T.** előadása a 3. alpont témaköréhez kapcsolódott.

A B. megyei II. Fórumon **F. E.** által az alperesi egyesület munkája, céljai, **S. L.** által a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat létrejötte és feladatköre, a regisztrációval kapcsolatos tudnivalók, **D. J.** által pedig az „Új Magyarország Vidékfejlesztési Program LEADER tengelyének lehetőségei kerültek bemutatásra. Ezen előadások témái ugyan a vidékfejlesztés témakörével voltak kapcsolatosak, azonban közelebbről a támogatási szerződés egyetlen témaköréhez sem köthetők. Az alperes teljesítése ezen rendezvény tekintetében hibás, így 250.000 Ft visszafizetésének van helye.

A **B.** megyei I. Fórum előadója **D. L.** a **K. Kft.** Vidékfejlesztési Stratégiája LEADER fejezetének fejlesztési lehetőségei, a Vidéki rendezvények és falunapok című pályázati kiírást ismertette. A témakörök ugyan összeköthetőek a vidékfejlesztés témájával, azonban konkrétan a szerződés 3. pontjának egyetlen alpontjához sem kapcsolhatók. Az alperes teljesítése ezen rendezvény tekintetében is hibás, így 250.000 Ft visszafizetésének van helye.

A **B.** megyei II. Fórumon dr. **T. Cs.** az EU tevékenységeit hasonlította össze ugyanazon tevékenységek magyarországi viszonyaival. Felvetette az édesvíz minősége javításának, a szennyvíz- és az öntöző hálózat mindenhol történő kialakításának, az élelmiszer termelők részére több támogatás és nagyobb forrás biztosításának, a tejfeldolgozók és a húszüzemek megmentésének a szükségességét. **M. L.** előadó az országgyűlés oldaláról megvilágítva tártá a jelenlévők elé a helyi problémákat. Ezen előadások témái szintén nem köthetők konkrétan a támogatási szerződés 3. pontjának egyetlen alpontjában írt témakörhöz sem, ezért itt is 250.000 Ft visszafizetésének van helye.

A **B.** megyei I. Fórumon **H. R.**, míg

a **B.** megyei II. Fórumon dr. **Cs. T.** által tartott előadás a támogatási szerződés 3. pontja 3. és 5. alpontjai szerinti témakörökkel voltak kapcsolatos.

A **Sz.** megyei I. Fórumon **K. A.**, **F. Zs.**, **H. L.** és **H. K.**, valamint

a **Sz.** megyei II. Fórumon **L. T.**, **K. V.** és **H. K.** által az I. Nemzeti Fejlesztési Terv és az Új Magyarország Fejlesztési Terv megvalósításának eddigi tapasztalatairól, a LEADER 7 pilléréről, a nyírségi helyi akcióterv végrehajtásáról, működtetéséről és az új LEADER programról, az ÚMVP (Új Magyarország Vidékfejlesztési Program) lehetőségeiről tartott előadások - bár tág értelemben a vidékfejlesztés témakörével kapcsolatosak -, közvetlenül nem köthetők a támogatási szerződés 3. pontjának egyetlen alpontjához sem. Ezen rendezvényekért az alperes által kifizetett 2 x 250.000 Ft megbízási díj visszafizetésének helye van.

A **H.** megyei konferencián **K. B.** által tartott előadás a támogatási szerződés 3. alpontjának 7., **T. J.** által tartott előadás pedig a 3. és 7. alpontjainak témakörével állt összefüggésben.

A Helyi Akciócsoportok által tartott rendezvények közül a felperes a rendezvényen elhangzott előadások témája miatt hibás teljesítésként jelölte meg a **P. K. L.** Egyesület által tartott rendezvényt. A helyi akciócsoport rendezvényt tartott P-n és I-ben is. Az elsőfokú bíróság mindkettő előadásait vizsgálta, és azok beszámolóiból megállapította, hogy a pannonhalmi rendezvényen elhangzott előadások közül **T. Z.** a támogatási szerződés 3. pontjának 1., **Cs. I.** és **P. L.** pedig az 5. alpontjában foglalt témakörökhöz, míg az i-i rendezvényen **G. Zs.-é** a szerződés 3. pontjának 3. és 5., **T. Z.** az 1., **F. Sz. K.-é** az 5. alpontjában részletezett témakörökhöz kapcsolódott.

A **H.** Egyesület Helyi Akciócsoportja által T-n megtartott rendezvényen **B. I.** előadása a támogatási szerződés 3. pontjának 5. alpontjában, **Gy. K.** előadása pedig az 1. és a 3. alpontokban írt témakörökhöz kapcsolódott.

A **B. Kft.** Helyi Akciócsoport az alperessel kötött két együttműködési megállapodás alapján két rendezvényt tartott. Egyet 2009. március 13-án, egyet pedig 2009. június 20-án. Az előadások témáját illetően a felperes csak az egyik rendezvényt

kifogásolta, melynek együttműködési megállapodását és annak mellékleteit F/90. sorszám alatt csatolta. Eszerint a teljesítési határidő 2009. április 20., így a csatolt együttműködési megállapodás a 2009. március 13-án megtartott rendezvényre vonatkozott. A rendezvény-beszámoló alapján **K. P.**, **R. I.** és Dr. **Sz. J.** által tartott előadások a támogatási szerződés 3. pontjának 1. alpontja szerinti témakörrel voltak kapcsolatosak.

A **K.** Akciócsoport által B-n megtartott rendezvényen **P. S.** előadása a támogatási szerződés 3. pontjának 1., **J. E.** előadása az 5., **V. V.** előadása a 3. és az 5., **F. D.** és **R. T.** előadása az 5. alpontban írt témához kapcsolódott.

Az **A.** Akciócsoport által F-on megtartott rendezvényen **K. E.** előadása a támogatási szerződés 3. pontjának 5. alpontja szerinti témához kapcsolódott.

A **M.** Akciócsoport által Sz-n megtartott rendezvényen **D. I.** előadása a támogatási szerződés 3. pontjának 3., **Cs. Gy.** előadása pedig a 6. alpontjában foglalt témakörökhöz kapcsolódott.

A **V.** Akciócsoport által V-en megtartott rendezvényen - melyen egyébként a támogatási szerződésben írt témákhoz közvetlenül nem kapcsolódó témában a felperes osztályvezetője is előadást tartott -, **B. M.** előadása a támogatási szerződés 3. pontjának 1. és 3., **Sz. Zs.** előadása az 5., **S. D.** előadása pedig a 3. alpontja szerinti témakörrel volt kapcsolatos.

A **K.** Akciócsoport által R-n megtartott rendezvényen **S. G.** előadása a támogatási szerződés 3. pontjának 1., **L. L.** előadása pedig az 1. és 3. alpontokban írt témákhoz kapcsolódott.

A **Sz.** Akciócsoport által B-en megtartott rendezvény felperes által csatolt meghívója a IX. B--Z Burgonyafesztivál keretein belül megrendezésre kerülő „Vidékfejlesztési szakmai konferenciára” szóló B, ...címre, 2009. június 27-én 10:00 órától 12:40-ig. A témával kapcsolatosan **G. L.**, **Z. G.**, **V. T.**, **H. A.** és **F. I.** előadásai kerültek meghirdetésre a pontos címük megjelölése mellett. A csatolt beszámoló alapján a **F. I.** által tartott előadás a támogatási szerződés 3. pontjának 6. alpontjában írt témakörben hangzott el. A többi előadás a vidékfejlesztés témakörével a támogatási szerződésben felsoroltakhoz képest más megközelítésből foglalkozott.

Az alperes a **M.** Egyesülettel 2009. június 22-én kötött szerződést egy rendezvény megszervezésére és lebonyolítására. A 2009. június 27-i rendezvényt a 6-12 éves gyermekek részére szervezett II. M-i Futballtábor utolsó napján tartották. A meghívóból, a beszámolóból és az emlékeztetőből is megállapíthatóan az előadások tartalma - Az Európai Unió története és A jelenlegi gazdasági válság kialakulása gyermek szemmel - a támogatási szerződés 3. pontjának egyetlen alpontjában foglalt témakörhöz sem kapcsolható. Ebből következően az alperes teljesítése hibás volt, így 500.000 Ft-ot köteles visszafizetni a felperesnek.

Az **M Kft**-vel marketing stratégia kidolgozására, a **D Zrt.**-vel televízió-műsor készítésére és a **R Bt**-vel televízió-műsor szervezési munkáira, országos és megyei rendezvények szervezésére kötött szerződések alapján kifizetett összesen 28.540.000 Ft a megyei és regionális rendezvények terhére biztosított kereten belül került elszámolásra megyei és regionális rendezvények sajtómegjelenései, lebonyolítása címén.

Az **M Kft.**-vel 2009. február 9-én kötött megbízási szerződés szerint a Kft. feladatát képezte a nemzetközi gazdasági válság hatásainak a vidéki térségekben történő kommunikációja tárgyi feladat marketingstratégiájának kidolgozása és a végrehajtásban, megvalósulásban való aktív részvétel az akciócsoportok igényei szerint. A megbízási időtartama: 2009. március 1. - június 30. A marketingstratégia 2009. február 17-én készült el, az átvételéről szóló igazolást az alperes ezen a napon állította ki, a szerződés teljesítéséről szóló igazolást pedig 2009. június 30-án. Ezt megelőzően szakvéleményt kért a marketingstratégiáról, mely szerint az reálisan tervezett és kialakított, jól felépített, vázlatos, de jól hasznosítható, a célját teljesítő, az irodák számára a válságkommunikációban hasznosítható anyagnak minősül.

Míg a támogatási kérelem melléklete csupán a rendezvénysorozat javasolt tematikájának néhány pontba szedett ismertetése volt, addig az **M Kft.** által készített marketingstratégia - bár formáját tekintve vázlatos - a rendezvénysorozat minden egyes tartalmi elemére, minden témára és feladatra teljes részletességgel kitérő dokumentáció. A felperes által kifogásolt alperesi bemutatással csupán fél oldal erejéig foglalkozik. Az anyag túlnyomórészt a megyei irodák létrehozásával, működtetésével, a kommunikációs stratégiával, az irodákon keresztül megvalósuló folyamatos tanácsadással, a rendezvények szervezésével, a kiadványokkal, a weboldal létrehozásával és működtetésével kapcsolatos. A kampány szinte teljes mértékben ennek megfelelően valósult meg. Az alperes az egyes megyei, regionális rendezvényeknél marketing megjelöléssel nem számolt el külön költséget. Mindezekre figyelemmel a marketingstratégia kidolgoztatásának ellenértéke jogszerűen érvényesíthető a megyei és regionális rendezvények keretén belül.

Az alperes által csatolt teljesítésigazolással szemben a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a részére megküldött iratok között semmi nem igazolja, hogy az **M Kft.** a megbízási szerződésben vállalt további feladatait is teljesítette, azaz ténylegesen részt vett az általa elkészített marketingstratégia megvalósításában. Az **M Kft.**-vel kötött megbízási szerződés szerint nem képezte az alperes feladatát ezen tevékenység bármely módon történő dokumentálása. Az állításának igazolása a felperes terhére esik.

Mindezekre tekintettel az alperes teljesítése az **M Kft.**-vel kötött megbízási szerződés szerinti feladattal kapcsolatosan sem minősíthető hibásnak.

A **D Zrt.**-vel 2009. június 25-én kötött vállalkozási szerződés szerint az alperes megrendelte a „Leader Vidék” című, 19 epizódból álló, epizódonként 26 perc időtartamú közszolgálati magazin-műsorsorozat elkészítését, melynek témája a magyarországi helyi vidékfejlesztési közösségek és az őket segítő szervezetek bemutatása. A műsor valamennyi epizódját a **D. TV** és/vagy a D. II. csatorna volt köteles egy-egy alkalommal sugározni, előreláthatólag kéthetente, szerdai napon, 14 és 16 óra között azzal, hogy az első epizód sugárzására 2009. július 1-jén kerül sor. A vállalkozói díj epizódonként bruttó 660.000 Ft, összesen 12.540.000 Ft volt.

A felperes által nem vitatottan a **D. TV** a szerződésben vállalt kötelezettségét teljesítette.

A műsorsorozatban a pályázatokat nyert vállalkozások, civil szervezetek mutatkoztak be. Nyilatkoztak a részükre folyósított támogatásokról, az általuk elért fejlesztésekről, többek között a megújuló energia területén. Ezen témakör kifejezetten a támogatási szerződés 3. pontjának 3. alpontjában írtaknak felelt meg, az egyes pályázatot nyert vállalkozások, civil szervezetek vonatkozásában érintve a 4., 5. és 6. alpont témaköreit is. A televízióműsor-sorozat nem tekinthető tehát az alperes részéről hibás teljesítésnek.

A forgatásokon szereplőknek a **D. TV**-vel való együttműködése megszervezésére, az alperes megyei irodáival való kapcsolattartásra, a forgatások szervezési feladataira, a felvételi helyszínek koordinálására, a felvételeken szereplő civil szervezetek, önkormányzatok és vállalkozások képviselőivel való kapcsolattartás ellátására kötött szerződést az alperes a **R Bt**-vel 2009. május 18-án, bruttó 4.000.000 Ft díjazás ellenében. Ezen szerződés vonatkozásában a teljesítésigazolást 2009. június 29-én kiállította.

A **D. TV** nyilatkozata szerint a műsor elkészítéséhez külső gyártási kapacitást nem vett igénybe, de a **R Bt**-vel kötött szerződés nem is gyártásra vonatkozott. A felperes pedig csupán ezen indokra hivatkozással vonta kétségbe, hogy az **R Bt**. végzett-e valós tevékenységet. A műsorsorozat kapcsán a **R Bt**-re kiosztott koordinációs feladat elvégzésének szükségessége kétségtelen. A felperes által előadottak nem alkalmasak a teljesítés megtörténtének alapos kétségbe vonására, ezért az alperes teljesítése e tekintetben sem minősül hibásnak.

VI.

Az alperes az **országos rendezvények** lebonyolítására felhasználható 20.000.000 Ft-ból 3.062.412 Ft-ot fordított a p. II. Magyar Agrárakadémia mint nyitó rendezvény egyes költségeinek fedezésére és 17.08.796 Ft-ot a siófoki záró rendezvény költségeire. Ezáltal a keretet 71.208 Ft-tal lépte túl, amit visszafizetett a felperesnek.

A csatolt program, meghívó, összefoglalók és beszámoló tartalma alapján 2009. április 16-17-én a II. Magyar Agrárakadémia került megrendezésre **P-n** a világgazdasági válság hatása az agráriumra, az élelmiszer-gazdaságra, valamint a Közös Agrárpolitikát érintő kihívások tárgykörben. A magyar élelmiszer-gazdaság képviselői, az Európai Bizottság illetékesei, a Francia Mezőgazdasági Minisztérium tisztviselői és külföldi európai parlamenti képviselők voltak a résztvevők. A meghívó szövege szerint kifejezetten az első Agrárakadémia munkáját folytatták. A rendezvény kezdeményezői: Dr. **Tabajdi Csaba** európai parlamenti képviselő, az EP Mezőgazdasági Bizottságának főtagja és **Gőgös Zoltán** országgyűlési képviselő, a Földművelésügyi és **Vidékfejlesztési Minisztérium** államtitkára. Társszervezői a Magyar Agrárgazdasági Kutató Intézet, a Magyar Agrárkamara, a Gabonatermesztők Országos Szövetsége és a **P. Agrárexpo** voltak. Az Agrárakadémia megrendezésére plenáris- és szekcióviták keretében került sor a következő konkrét témakörökben:

I. kerekasztal: Az agrárium szerepe a XXI. században.

II. kerekasztal: A világgazdasági válság hatása a globális agrártermelés versenyképességére.

III. kerekasztal: A Közös Agrárpolitika fennmaradásának távlatai, esélyei, feltételei 2013. után. Mi változott Nádudvartól Pápáig?

IV. kerekasztal: A válság hatása az uniós és a magyar agrárium, élelmiszer-gazdaság jövedelmezőségének és a gazdálkodás feltételeinek alakulására.

I. szekció: Az uniós és a magyar mezőgazdaság pénzügyi, gazdálkodási feltételeinek, jövedelemviszonyainak, nemzetközi versenyképességének alakulása. Milyen válságkezelő intézkedésekre van szükség a mezőgazdaságban?

II. szekció: A magyar élelmiszer-gazdaság piacbővítési lehetősége: a piacra jutási feltételek javításához szükséges hazai teendők.

III. szekció: A Közös Agrárpolitika 2013. után: az állapotfelmérés értékelése és hatása a jövőbeni reformokra.

IV. szekció: Mi lehet a jövőbeni magyar agrárstratégia? Mi legyen a hazai élelmiszer-gazdaság szerepe, küldetése, „hozzáadott értéke” az európai és a globális mezőgazdaságban? A magyar élelmiszer-gazdaság versenyképességének kulcskérdései: a fejlesztések, a beruházások, az innováció és az integrált termékpályák.

V. szekció: A vidékfejlesztés szerepe és korlátai a Vidék-Magyarország problémáinak megoldásában. Az agrárium új funkciói: a bioüzemanyag, a bioenergetika.

A becsatolt részletes iratanyagban semmi nem utal az alperes által megrendezendő kommunikációs kampányra. Nem állapítható meg, hogy a kampány nyitó rendezvényét ezen akadémia keretein belül megrendezték volna. A témakörök alapvetően nem fedik egymást, csupán az V. szekció témaköre hozható összefüggésbe a támogatási szerződés 3. pontjának 6. alpontja szerinti témakörrel. A rendelkezésre álló számlák, a tolmácsberendezés biztosítására vonatkozó megrendelőlap, valamint az alperes jelenlegi elnökének előadása és M. K. volt alperesi elnök tanúvallomása alapján csupán azt lehetett tényként megállapítani, hogy az alperes a felperes felkérésére hozzájárult ezen rendezvény költségeihez egyes számlák rendezése útján. Az alperesnek azonban nem sikerült bizonyítania azon állítását, miszerint ezen költségeket a perbeli támogatás terhére jogosult volt elszámolni. Mindezekre tekintettel a támogatásból erre fordított 3.062.412 Ft visszafizetésére köteles.

A **siófoki rendezvény** programja, meghívója, az arról készült beszámoló, valamint az alperes elnökének előadása alapján megállapítható, hogy a kampány országos záró rendezvénye **S-on**, 2009. június 25-én megrendezésre került. Az előadások témái teljes egészében egyeztek a támogatási szerződés 3. pontjában felsorolt témakörökkel. Tekintettel arra, hogy a rendezvény hivatalos programja kora délelőtt, 9:00 órakor kezdődött, és késő délután, 18:10-kor fejeződött be, indokolt volt a résztvevők előző délutáni érkezése, előző és következő esti elszállásolása, valamint előző esti és következő reggeli étkeztetése. A felperes által hivatkozott MNVH LEADER szakterületi munkaértekezlet ezt követően került megrendezésre 2009. június 26-án 9:30 órai kezdettel.

A támogatási szerződés eltérő rendelkezése hiányában a siófoki országos rendezvényre elküldött meghívók száma, valamint a felperes által nem vitatott azon alperesi állítás, miszerint a rendezvények helyszíne, időpontja, meghívója a

honlapra is előzetesen időben felkerült, igazolja az alperes megfelelő teljesítését a rendezvény népszerűsítése körében. A felperesi kifogás, hogy a záró rendezvényen nem a támogatási kérelemben megjelölt célcsoportok (vállalkozások, civil szervezetek és önkormányzatok), hanem HACS elnökök, HACS munkaszervezet vezetők, az MNHV elnöksége vettek részt, nem teszi hibássá az alperes teljesítését. A rendezvényen a **V. Z.** által biztosított hangosítás és az **E Bt.** által készített videofelvétel vonatkozásában kiállított számlákon feltüntetett teljesítési időpontokkal kapcsolatos felperesi kifogásokra az alperes elfogadható magyarázattal szolgált, a teljesítés hiánya pedig ezen vállalkozások részéről az eljárás során nem merült fel. A **R Bt.**-vel 2009. április 20-án kötött bruttó 2.000.000 Ft megbízási díjas szerződés a siófoki országos rendezvényre vonatkozott, ezen belül a 96 Helyi Akciócsoport részére a meghívók kiküldésére, a meghívók visszaigazolásainak összegyűjtésére, a szobafoglalás összeállítására, a HACS-ok vezetőivel a rendezvény előtt a folyamatos kapcsolattartásra, a meghívó mellékletét képező program kiküldésére, a rendezvény során felkért sajtómunkatársak jelentkezésének, az előadók felkérésének ellenőrzésére és velük a rendezvény ideje alatt való kapcsolattartásra. A szerződés kétségtelenül a s-i zárórendezvényt érintette. Az alperes a támogatási szerződés szerint az országos rendezvényekre költhető keretet túllépte, ezért az adott összeget a támogatási szerződés 8. pontja alapján mint jogosulatlanul igénybe vett támogatást köteles visszafizetni.

VII.

A **tájékoztató kiadványok** tárgykörben a **B Kft.** a LEADER Hírmondó médiaajánlat nyomtatását végezte bruttó 78.000 Ft ellenérték fejében. A felperes nem bizonyította, hogy ez nem a perbeli kampány keretében készült, hanem havi rendszerességgel megjelenik. A támogatási szerződés részletes szabályozásának hiányában tájékoztató kiadványnak minősíthető, hiszen célja a D. Televízión futott, témáját illetően a támogatási szerződés tárgyának megfelelő sorozattal kapcsolatos tájékoztatás volt.

A 2009. május 15-én kötött megbízási szerződés értelmében a **L Bt.** feladatát képezte a „Túlélési tanácsok a gazdasági válságban” című tájékoztató kiadvány grafikai, szerkesztési, tördelési, képfeldolgozási munkáinak elvégzése, a nyomdai munkálatok előkészítése; a „Legjobb gyakorlatok a hazai vidékfejlesztésben” címmel kommunikációs tájékoztató kiadványsorozat összeállítása (kb. 200 oldal, 2-3 kiadvány); az ehhez kapcsolódó grafikai, szerkesztési, tördelési, képfeldolgozási feladatok elvégzése, a nyomdai munkálatok előkészítése.

Az alperes 2009. június 15-én állította ki a teljesítésigazolást. Életszerű és logikus, hogy ez a teljesítést követően történt. A kiadványok a megbízási szerződésben foglaltaknak megfelelően a perbeli kampányt megelőző években - 2000-től 2009-ig - támogatásból megvalósult projekteket mutatnak be a vidékfejlesztés területén. A kiadványsorozatban foglalt információk a gyakorlatban kifejezetten hasznosíthatók a pályázni szándékozók számára. Figyelemfelkeltőek és ösztönzőleg hathatnak. A támogatásból megvalósult projektek történetének leírása a támogatási szerződés 3. pontjának 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 7. alpontjaiban felsorolt témakörökkel kapcsolatos. A „Túlélési tanácsok a gazdasági válságban” című kiadvány tartalma pedig kifejezetten a 3. pont 1. és 3. alpontjában írt témakörökhöz kapcsolódik.

A 2009. május 15-én az **X. Kft**-vel kötött megbízási szerződés szerint a Kft. feladata volt a nemzetközi gazdasági válság hazai hatásainak és a megtett kormányzati intézkedéseknek a bemutatására szolgáló országos rendezvénysorozat (12 állomás) megszervezése, lebonyolítása, továbbá a kapcsolódó szakmai anyagok előkészítése. A feladatot az alperes 2009. június 30-án kelt teljesítésigazolása szerint maradéktalanul elvégezte.

A támogatási szerződés 3. pontja szerinti részletes költségvetés külön pontban tartalmazza a támogatásból a rendezvényekre felhasználható és a tájékoztató kiadványok elkészítésére felhasználható összeget. Az **X. Kft.** peres felek által nem vitatott tájékoztatása alapján a vidéki rendezvényeken elvégzett helyszínbiztosítás, hang-, és világítástechnikai feladatok, az érdeklődők kiszolgálása, elhelyezése egyértelműen nem sorolható ebbe a témakörbe. Ez a költség a Kft-nek kifizetett összeg 41 %-át tette ki. A bruttó 45.600.000 Ft 41 %-át tehát az alperes a rendezvények lebonyolítása költségvetési pontban megjelölt összeghatárt meghaladóan fizette ki, ezért 18.696.000 Ft visszafizetésére köteles.

2009. április 20-án a **T Kft**-vel az alperes a meglévő logójának nyomdai formában felhasználható elkészítésére, levélpapír, boríték és névjegykártyaformák sokszorosítható formátumban történő elkészítésére, roll-up-ok, asztali zászlók, hímzett zászló felhasználáshoz szükséges nyomdai formátumban történő elkészítésére, valamint a válságkommunikációs mappa dizájnjának elkészítésére kötött vállalkozási szerződést 2009. április 30-i teljesítési határidővel. A teljesítésről szóló igazolást 2009. április 30-án kiállította, ezért nem helytálló azon felperesi hivatkozás, miszerint a tervezés a kampány zárását megelőző napon, 2009. június 29-én fejeződött be.

A felperes nem vitatta, hogy a meglévő alperesi logó nyomdai formátuma a fentieknek megfelelően elkészült. Az EU-s logóval együtt került a rendezvényeken felhasznált transzparenszekre, roll-up-okra, és a peres felek logói felkerültek a tájékoztató kiadványokra a támogatási szerződés 3. pontjában foglaltaknak megfelelően. A közönség hű informálása céljából szükséges, másrészt gyakorlati szempontból célszerű is volt a transzparenszen, kiadványokon az alperes feltüntetése, ezért a logó nyomdai előkészítésének költségére történt ráfordítás nem tekinthető jogosulatlan felhasználásnak.

Az alperes szintén a **T Kft**-vel kötött vállalkozási szerződést 2009. április 20-án a program során elkészített anyagok nyomdai formátumra alakítására, a kiadványokban, nyomdai anyagokban szereplő képek feljavítására, retusálására, fotó minőségűvé alakítására. A Kft. a munkákat folyamatosan, az alperes igényeinek és utasításainak megfelelő időben volt köteles teljesíteni a 2009. június 30-ig terjedő időszakban. Az alperes a teljesítésigazolást 2009. június 30-án állította ki. A felperes nem vitatta, hogy a **L Bt.** és a **T Kft.** teljesítése e vonatkozásban nem esik egybe. Utóbbi a rendezvényeken szétosztott kiadványokat, emlékeztetőket, dossziékat, dekorációs anyagokat, előbbi a Jó gyakorlatok 1., 2., 3., A gazdasági válság és a munka világa, valamint a Túlélési tanácsok a gazdasági válságban című kiadványokat készítette elő nyomdai formátumra.

A **T Kft**-vel kötött az alperes szerződést 2009. április 20-án nyomdai anyagoknak a kampány ideje alatt történő levilágítására nyomdailag használható formában. Az alperes teljesítésigazolása e vonatkozásban 2009. június 10-én került kiállításra.

Annak ténye, hogy egyes kiadványok már a kampány keretében tartott korábbi rendezvényekről készült fényképeken is szerepelnek, nem teszi kétségesé a kiadványok érdemi hasznosulását.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felperes kereseti követelését a tájékoztató kiadványok költsége címén kifizetett összeg vonatkozásában a 18.696.000 Ft-ot meghaladóan alaptalannak ítélte.

VIII.

A támogatási szerződés nem tartalmazza, hogy az alperes csupán egy vagy pedig több **összefoglaló tanulmány** elkészíttetésére jogosult. A felperes azonban sem a megalapozó tanulmány, sem a módszertani háttér vonatkozásában nem kifogásolta, hogy több tanulmányt készíttetett, így utólagos kifogása ebben a körben sem megalapozott. A tanulmányok felperes által hivatkozott minőségi kifogásai, újszerűségük hiánya, hasznosulásuk kérdésessége, az elkészültük időpontja a korábban írt indokok alapján nem relevánsak.

Az **I. Kft. és a C. Kft.** által készített összefoglaló tanulmányokat a felperes 2009. októberi megállapításában még a válság összefoglalására és bemutatására legjobb anyagnak, illetőleg korrekt, jól kezelhető összefoglaló elemzésnek minősítette.

Az **I. Kft.**-vel kötött megbízási szerződés tárgya a „Legjobb gyakorlatok és közpolitikai megoldások a foglalkoztatás- és vállalkozásfejlesztési politikában - a válság vidéki térségekre gyakorolt hatásának bemutatása és a válság helyi szintű kezelésének lehetőségei” című kutatási téma keretén belül elemzés készítése volt. A tanulmány elkészült és kifejezetten foglalkozik a támogatási szerződés 3. pontjának 3.), 4.) és 7.) alpontjában írt témakörökkel.

A **C. Kft.**-vel kötött megbízási szerződés tárgya összefoglaló tanulmány készítése „A nemzetközi gazdasági válság hatásainak a vidéki térségekben történő kommunikációja” projekt működésének vizsgálata tárgyában. Ezen tanulmány foglalkozik többek között a válság vidéki térségekre gyakorolt hatásaival, a válságkommunikáció céljával, feladatával, a vidéki hálózatok szükségességével. Elemzi a válságkommunikációs irodák beszámolóit, jelentéseit, a projektlezáró ellenőrzés tapasztalatait, a projekt során elkészült kiadványokat, tanulmányokat. Javaslatokat tesz a projekt továbbfejlesztésével, működtetésével kapcsolatosan és összegzi az elért eredményeket. Ilyen módon teljes egészében az alperes által a támogatási szerződés alapján lebonyolított projekttel kapcsolatos.

Az alperessel kötött megbízási szerződés kelte 2009. április 30., a megbízás időtartama a szerződés megkötésétől 2009. június 30-ig tart. A tanulmány 2009. júniusában készült el, a teljesítésigazolás kelte 2009. június 30. napja. Ezen időpontok összhangban vannak az elkészült tanulmány céljával, ami kifejezetten magának a kampánynak az összegzése és értékelése volt.

A **M. Kft.**-vel kötött megbízási szerződés szerint a Kft. feladata a nemzetközi gazdasági és pénzügyi válságnak a vidékre és a vidék lakosságára gyakorolt hatásainak enyhítése, illetve megelőzése érdekében kifejtett kormányzati erőfeszítések és intézkedések kommunikációjára vonatkozó terv elkészítése volt. Ez összhangban állt a támogatási szerződés szerinti alperesi feladattal. A Kft. által készített, az iratokhoz csatolt összefoglaló tanulmány kifejezetten foglalkozik a kommunikációval, a válságkommunikációval, a célcsoportokkal, kitér a támogatási

szerződés 3. pontjának 1.) és 2.) alpontjában foglalt témakörökre.

A **K. Kft**-vel kötött megbízási szerződés alapján készült tanulmány címe: A nemzetközi gazdasági válság és annak hatása a kis- és középvállalatokra - Uniós kitekintés és hazai tapasztalatok. A tanulmány bemutatja a nemzetközi gazdasági válság hazai és nemzetközi vonatkozásait, okait, hatásait, számba veszi a válság kezelését szolgáló intézkedéseket tekintettel a vállalkozásfejlesztésre, vállalkozásösztönzésre. Elemzi a hazai mikro- és kisvállalkozások vezetőinek véleménye alapján készült kutatás eredményét és bemutat egy Németországban a gazdasági válság leküzdésére tett kormányzati lépéseket összefoglaló esettanulmányt. Ezen témakörök a támogatási szerződés 3. pontjának 1.) és 3.) alpontjaiban írt témakörökkel vannak összhangban.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az összefoglaló tanulmányok körében sem minősül az alperes teljesítése hibásnak.

IX.

A támogatási szerződés nem fejt ki a **projektmenedzsment** tartalmát, ezért az elsőfokú bíróság a WIKIPÉDIA fogalom-meghatározása alapján abból indult ki, hogy az az erőforrások szervezésével és azok irányításával foglalkozó szakterület.

Az **E. Kft**-vel kötött szerződés szerint a megbízás tárgya a projekttel kapcsolatos előkészítő feladatok elvégzése, különösen a közvetlenül szerződő partnerek felkutatása, a megbízó meghatalmazottjaként az operatív projekt-előkészítő feladatok ellátása a szerződés aláírásától (2009. január 23.) számítva előreláthatólag 2009. június 30-ig. A megbízott kötelezettségei az alábbi pontokban kerültek részletezésre:

- a.) projektmenedzsment támogatás nyújtása a támogatott projekt végrehajtásához szükséges előkészítő feladatok során;
- b.) a megbízó támogatása bármiféle előkészítő feladatok teljesítésében;
- c.) partnerek felkutatása, kapcsolattartás a megbízó igényei szerint;
- d.) közbeszerzési eljárások teljes körű bonyolítása (minőségbiztosítás mellett).

Figyelemmel arra, hogy a megbízás folyamatos volt és a díjazás havi fix összegben került meghatározásra, az alperes a teljesítésigazolást 2009. április 21-én és 2009. június 24-én állította ki. Az alperes kérésére az **E. Kft**. által adott, 2009. november 30-án kelt szakmai indokolás azt a felperesi állítást támasztja alá, hogy a megbízási szerződés keretében a 6 kötetes dokumentáció elkészítésén túl egyéb teljesítés nem történt. A dokumentáció nem tanulmány volt, hanem projektterv, forgatókönyv és beszámoló, ezért elkészítése besorolható a támogatási szerződés költségvetésének projektmenedzsment fejezetébe. A dokumentáció minősége, tartalma, terjedelme, a hozzá tartozó diagramok szükségessége, hasznossága nem vizsgálható. Csupán az értékelhető, hogy a teljesítés projektmenedzsment szolgáltatásnak minősül-e. Egyéb bizonyíték hiányában az alperessel kötött megbízási szerződés, a Kft. által elkészített 6 kötetes dokumentáció a tartalmára, valamint a projektmenedzsment fogalmára figyelemmel a projektmenedzsment szolgáltatás körébe sorolható.

Az alperes a **Sz. Kft**-vel pályázati beszámoló készítése, valamint könyvelés és könyvvizsgálat tárgyában szerződött. A támogatási szerződés 4. pontja szerint kötelessége volt a támogatás felhasználásáról a beszámoló és a pénzügyi

elszámolás elkészítése. Ez nem jelenti azonban azt, hogy kellő mélységű szakismeret, időhiány vagy bármely más egyéb ok miatt nem volt jogosult mást megbízni ezzel a feladattal. A támogatás összegére és a kampány volumenére figyelemmel az összes megyei irodavezetőt is magában foglaló 22-25 taggal rendelkező és alkalmazottat nem foglalkoztató alperes részéről indokolt volt a szerződés szerint őt terhelő beszámoló és elszámolás elkészítésére szerződést kötni. A kampány megszervezéséért és lebonyolításáért díjazás nem illette meg, így nem volt elvárható tőle, hogy ennek költségét viselje. A 2008. december 19-én készített költségvetés VIII. Projektmenedzsment pontja kifejezetten tartalmazza is a szakértők díjazását.

A **Z. Ügyvédi Irodával** létrejött megbízási szerződés 2009. január 1-jétől, azaz a támogatás folyósítását követő időponttól 2009. július 31-ig, azaz a projekt befejezéséig kötött. A három pontban részletezett megbízotti feladatok a támogatás felhasználásával, annak módjával, feltételeivel, a felhasználás keretében kötött és kötendő szerződésekkel, e körben jogi tanácsadással, a szerződés időtartama alatti rendelkezésre állással kapcsolatosak. A támogatás összegére, a kampány volumenére, az alperes által az egyes feladatok ellátására kötött szerződések szükségességére, sokrétűségére, a kampány témájának jogi hátterére figyelemmel indokolt volt a jogi szaktanácsadás igénybevétele. A megbízási szerződés nem támasztja alá azon felperesi állítást, hogy a megbízott tevékenysége részben az alperes napi működésével volt kapcsolatos. Tekintettel arra, hogy az alperest a kampány megszervezéséért és lebonyolításáért díjazás nem illette meg, nem várható el tőle, hogy az ahhoz indokoltan igénybe vett jogi szaktanácsadás költségét viselje. A 2008. december 19-én készített részletes költségvetés VIII. Projektmenedzsment pontja pedig kifejezetten tartalmazza a szakértők díjazását. Mindezekon túlmenően a megbízottakkal a kampány egyes részfeladatainak ellátása céljából megkötött, az ügyvédi iroda által készített megbízási szerződések a projektmenedzsment fogalommeghatározása szerinti erőforrások szervezésével és azok irányításával kapcsolatosak.

Az alperes székhelye a **N. megyei K-on**, az alperes elnökének lakóhelye és munkahelye attól több száz kilométerre, **T. megyében** található. A kampány időszakára ezért az alperes az elnökének munka- és lakóhelyéhez közel, **H-en** bérelt egy **központi irodát** a **T. Megyei Önkormányzattól**. Ezen iroda vonatkozásában sem bérleti díjat, sem fenntartási költséget (rezsit) nem számolt el a támogatás terhére. Az iroda működtetésére a **M. L.Kft**-vel kötött megbízási szerződést a 2009. március 2-től 2009. június 30-ig terjedő 4 hónapos időszakra. A megbízott vállalta, hogy egy főt biztosít napi 8 órában, akinek feladata a HACS vezetőivel és a munkaszervezet vezetőivel való kapcsolattartás, melynek keretében a válságkommunikációs rendezvények elszámolási anyagainak gyűjtését, összeállítását, hiánypótlások teljesítését és a dokumentáció összeállítását végzi. Megbízás útján alkalmaz továbbá egy fő pénzügyi végzettségű munkatársat, aki a szükséges időszakokban a számlák iktatását, utalásra való előkészítését, valamint az utalás ellenőrzését végzi. A program ideje alatt együttműködik az egyesület könyvelőjével, részt vesz az elszámolás végleges formájának összeállításában, a dokumentumok, szerződések kiküldésében és a visszaérkező, illetve aláírt anyagok

gyűjtésében, rendszerezésében. A szerződés szerinti megbízási díj ÁFÁ-val együtt 5.000.000 Ft volt, amit az alperes a teljesítésigazolást követően kifizetett.

Az alperes cáfolta azon felperesi feltételezést, miszerint az iroda a **M. L. Kft.** székhelyével volt azonos. Előadta, hogy a Kft. székhelye is a **H. ...** szám alatti épületben található, és a központi iroda működtetésére ugyanebben az épületben, de más helyiségben került sor. A felperes a feltételezése vonatkozásában bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, másrészt a kifizetett összeg nem a helyiség használatával (bérlet, rezsi), hanem a Kft. által végzett tevékenységgel volt kapcsolatos. Az ügy eldöntése szempontjából nem releváns, hogy a Kft. a megbízási szerződés szerinti kötelezettségét - egy fő kapcsolattartó és egy fő pénzügyi munkatárs biztosítása a szerződésben meghatározott tevékenységek elvégzésére - ténylegesen helyileg hol teljesítette. Az adminisztrációs tevékenység kiszervezését a támogatási szerződés nem tiltotta, másrészt a kampány volumene indokolta. A támogatási szerződés alapján semmilyen díjazásban nem részesülő alperestől nem volt elvárható, hogy ennek költségét ő viselje.

A felperes nem bizonyította, hogy a pénzügyi munkatárs részvétele az elszámolás végleges formájának összeállításában nem valósult meg, mert az elszámolást a **Sz. Kkt.** állította össze.

A kapcsolattartó személy feladata a perbeli projekt érdekében az erőforrások szervezésére irányult, azaz projektmenedzsment tevékenységnek minősül. A pénzügyi munkatárs tevékenysége pedig a 2008. december 19-i költségvetés VIII. Projektmenedzsment pontja alatt részletezett szakértői tevékenység körébe sorolható.

A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperes teljesítése a projektmenedzsment tárgykörében általa kötött megbízási szerződések és elvégzett illetőleg elvégzetetett feladatok körében sem tekinthető hibásnak.

X.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a Ptk. 361. §-ába foglalt rendelkezés a jogalap nélküli gazdagodás szubszidiárius szabálya. Alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha a gazdagodó és a sérelmet szenvedett fél között más jogviszony nem áll fenn, illetve ha a jogvita a felek fennálló jogviszonyára irányadó speciális szabályok szerint nem bírálható el. Pusztán a felek között fennálló szerződéses kapcsolat ténye e rendelkezések alkalmazhatóságát nem feltétlenül zárja ki. Ha ugyanis a konkrét jogviszonyra irányadó szabályok vagy a felek szerződése az alaptalan gazdagodás tényállására nem terjed ki, a jogalap nélküli gazdagodás bekövetkezésével a felek között (az alapjogviszonytól független) önálló kötelmi jogviszony jön létre. A támogatási szerződés nem tartalmazott arra vonatkozó rendelkezést, hogy az alperes az egy összegben előre folyósított összeget a kifizetésig hol, miként jogosult őrizni. Szerződéses tilalom hiányában nem volt akadálya annak, hogy a később kifizetésre kerülő összegeket kamatozó bankszámlára, bankbetétbe helyezze. Egyébként sem a felperes rovására jutott vagyoni előnyhöz, hiszen a felperes a támogatási szerződésben a teljes támogatásnak a szerződés hatálybalépését követő egyösszegű kifizetését vállalta (amit ennek megfelelően teljesített is), ezáltal ő ezen összeggel a kifizetését követően már nem rendelkezhetett, annak hasznaira (kamataira) nem számíthatott.

A fentiek értelmében alaptalan a támogatás egy részének befektetéséből származó kamatbevételnek a megfizetésére irányuló kereset.

A késedelmi kamatfizetési kötelezettségről, annak kezdő időpontjáról és mértékéről az elsőfokú bíróság a Ptk. 301. § (1) bekezdése, a 301/A. §-a és a támogatási szerződés 8. pontja alapján döntött.

Az ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztettek elő.

A felperes kérte elsődlegesen annak megváltoztatását és alperes kötelezését a kereset szerint 489.539.255 Ft és annak az igénybevétel napjától (2008. december 22.) a visszafizetés napjáig számított, a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő kamata megfizetésére, **másodlagosan** a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján a hatályon kívül helyezését kérte.

Előadta, hogy sürgősségűen a Ptk. 306. § (1) bekezdés b) pontja alapján analógiát alkalmazni, mivel a támogatási szerződés 8. pontja kifejezetten rögzítette az alperes visszafizetési kötelezettségét a támogatás rendeltetésétől eltérő felhasználása esetére az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Ámr.) előírásának megfelelően. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e körben a fenti jogszabályt 2009. január 1-jével felváltó, az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendeletre hivatkozott, hiszen ez csak a támogatási szerződés aláírását követő napon jelent meg, és 2009. december 20-án lépett hatályba.

Az elsőfokú bíróság alapvető tévedése, hogy a szerződés részének fogadja el az alperes által 2008. december 19-én benyújtott, részletes költségvetésnek nevezett dokumentumot. Az F/154. szám alatt csatolt irat igazolja, hogy az utóbb sem lett a szerződéshez csatolva. Az alperes szerződéskötéskori elnöke is akként nyilatkozott, hogy erre felperesi részről nem érkezett válasz. Az alperes által hivatkozott ezen irat tehát nem képezi a támogatási szerződés részét, illetve értelmezési alapját.

Tévesen indult ki továbbá az elsőfokú bíróság abból, hogy a támogatási szerződés nem határozza meg, mi tekinthető módszertani, összefoglaló, vagy megalapozó tanulmánynak.

A támogatási szerződés szerint előírt tanulmányok tartalmi feltételeit illetően a szerződés 3. pontja kifejezetten rögzítette, hogy a támogatást kommunikációs kampány szervezési költségeire kell fordítani. Ebből egyenesen következik, hogy nem fordítható egy-egy témakör szakmai mélységű feldolgozására. Amennyiben a bíróság elfogadta ezen az alapon az egy-egy témakört feldolgozó, összefoglaló tanulmányokat, logikusan figyelembe kellett volna vennie azt is, hogy ezeket ténylegesen hasznosították-e a kommunikációs kampányban, vagy legalább szándékozott-e alperes így cselekedni. Az alperes volt elnöke azonban a perben többször kifejtette, hogy ilyen szándékuk nem volt.

A támogatási szerződés 3. pontja nem csak témaköröket határoz meg, hanem rögzíti a támogatás általános célját. A hasznosulás kérdéskörét ennek keretében kell értelmezni, az alperes ugyanis nem ad hoc kutatási tevékenységekre kapott támogatást, hanem kommunikációs tevékenységekre, vagyis önmagában a

tanulmányok elkészítésével nem tett eleget a kötelezettségének. A szerződés 3. pontja kifejezetten rögzítette azt is, hogy 2009. március - június között kell a kampányt megvalósítani, az egyes kampányelemek utólagos (másod-) hasznosulása tehát nem lehet releváns.

Az elsőfokú ítélet azt sugallja, hogy a támogatási szerződésben meghatározott minőségi követelmények hiányában bármilyen alperesi (illetve az alperes által nevezett közreműködői) teljesítés megfelelt volna a megállapodásnak. Ezzel szemben a szerződésben foglalt minőségi és mennyiségi követelmények hiányában a Ptk. 277. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kellett volna vizsgálni az alperesi teljesítés megfelelőségét.

I.

A **megalapozó tanulmányokat** érintő megállapításokat a felperes az alábbiak szerint kifogásolta:

A **H. Kft.** tanulmánya kapcsán fenntartotta azt az álláspontját, hogy nem kapcsolódik a támogatási szerződés 3. pontjában foglalt témakörökhöz, illetve a kommunikációs kampány keretében nem volt hasznosítható, mert inkább a döntéshozók számára készült, nem a célközönségnek. A perbeli iratokkal bizonyított, hogy a tanulmány egy része az internetről letöltött tartalom.

Az **R. Kft.** tanulmányát illetően az állításaira az elsőfokú bíróság nem reagált. E körben hivatkozott arra, hogy nem sorolható a támogatási szerződés 3. pontjában foglalt témakörök alá, és a Kft. is akként nyilatkozott, hogy tanulmánya nem a kommunikációs kampány céljára szolgál.

A **M. L. Kft.-nek** a megalapozó tanulmányok elkészítése kapcsán végzett közreműködő tevékenysége keretében a támogatott nem húzhatja ki magát a támogatás jogszerű és szerződésszerű felhasználásának követelménye alól azzal, hogy átalánydíjas szerződéseket köt a támogatott tevékenység elvégzésére. Az alperes maga szerződött akként, hogy a Kft. két, a támogatás tárgyát képező tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatás fejében volt jogosult az átalánydíjra. Az alperes érdekkörébe tartozik, hogy a Kft.-vel szemben fellép-e, amennyiben a szerződést csak részben teljesítette, azonban ha csak egy tevékenységet látott el a kettő közül, akkor a teljes szerződéses összegre nem számolható el a támogatás.

A beszámolási kötelezettség a felperest terhelte, annak nem teljesítése a támogatási szerződés 8. pontja szerint szintén a támogatás visszafizetéséhez vezet.

II.

A honlap fejlesztése, üzemeltetése körében a **D. Kft.-vel** kötött alperesi szerződés eleve tágabb körű volt, mint amit a támogatott kampány indokolt. Az alperes olyan fejlesztéseket is elvégeztetett, amelyek nem a támogatott tevékenység körébe esnek. Az elsőfokú bíróság elfogadta továbbá az alperes elnökének állítását, hogy folyamatosan töltötték fel az anyagokat, holott 2009. június 29-ére készült el maga a honlap. Ezt támasztja alá többek között, hogy az alperes a teljesítésigazolást 2009. június 29-én állította ki és a Kft. által kiállított számlán is ez a dátum szerepel a teljesítés időpontjaként. A tartalomfejlesztéssel megbízott **DZ Kft.** ugyanezen a napon állította ki a számlát, ami nyilvánvaló ellentmondás.

A felperesi kifogások elsősorban nem a honlap tartalmát, hanem elkészültének időpontját és hasznosulását érintették. Előadta, hogy a **DZ Kft.**-vel kötött szerződésben előírt egyes tartalmi elemek a honlap üzemelésének hiányában már nem nyomon követhetők.

III.

A **módszertani háttér kidolgozása** körébe eső tevékenységek mibenléte és az ilyen tevékenységekkel kapcsolatos minimális minőségi elvárások legalább a szavak általánosan elfogadott jelentése alapján meghatározhatók. Az elsőfokú bíróság e körben is építhetett volna enciklopédiák meghatározásaira. Módszertaninak az a tanulmány minősülhet, amely különböző módszerek kidolgozásával, bemutatásával foglalkozik. Jelen esetben értelemszerűen olyan módszereket kellett bemutatnia, amelyek a kommunikációs kampányok szervezése során felhasználhatók. A támogatási szerződés 3. pontjában foglalt témakörök tárgyában végzett adatgyűjtés nyilvánvalóan nem módszertani tevékenység. Ennek megfelelően, sem a **G Zrt.**, sem a **T. Bt.** tanulmánya nem számolható el a támogatás terhére.

IV.

A **rendelkezésre állás, konzultáció** körében az alperes a 2008. december 1-jén érkezett támogatási kérelmében kifejezetten akként nyilatkozott, hogy mind a 96 LEADER Akciócsoporttal szakmai kapcsolatban áll, melynek megyei irodái megfelelő szakmai és infrastrukturális háttérrel biztosítanak országos képzési, tanácsadási programok lebonyolításához, tájékoztató rendezvények megtartásához. Ezt meghaladóan a kampány megszervezését az egyesület egész országot lefedő hálózatára, infrastrukturális háttérére alapozta. A kérelemhez tartozó diasorozat „Az Egyesület kapacitásai” c. diája szerint: „az Egyesület országos lefedettséggel, megyei irodahálózattal rendelkezik”. A támogatási szerződés 3. pontjának felvezető szövege szerint az alperesnek azt kellett vállalnia, hogy a támogatást teljes egészében a kérelmében részletezett tevékenységre fordítja. A fenti vállalás szerint a LEADER Akciócsoportok megyei szervezeteinek irodái keretében kellett volna a támogatott tevékenység azon részét végeznie, amely ilyen helyiségekben elvégezhető, mint például a rendelkezésre állás.

Az irodaszerek beszerzése, oktatás, a megyei irodák tevékenységének ellenőrzése és működésükről történő tanulmánykészítés nem számolható el a rendelkezésre állás körében. Ennél fogva nem csak az **E Zrt.** és a **K. Kft.** teljesítése, hanem a **SZ. Bt.** által végzett oktatási tevékenység, valamint az irodaszer-ellátás sem tartozik a költségelem körében elszámolható.

Nem zárja ki semmi, hogy a támogatott a saját forrásaival is hozzájáruljon a támogatott tevékenység megvalósulásához. Ha a támogatott tevékenység kapcsán olyan költség merül fel, amelyre a támogatás nem terjed ki, ez nem csak lehetséges, hanem kifejezetten elvárt.

V.

A **rendezvények** körében is tévedett az elsőfokú bíróság, amikor - elfogadva az alperes és a volt alperesi elnök állítását - ezeket az alperes által benyújtott, részletezett költségvetés alapján ítélte meg. A felperes az elsőfokú ítéletben

foglaltakkal szemben vitatta, hogy minden alperesi rendezvényről tudomása volt. Több alkalommal is kifejtette, hogy ez csak a márciusi rendezvények kapcsán igazolható.

Ténybelileg és jogilag téves, hogy a felek a megállapodásukat utóbb ráutaló magatartással módosították akként, hogy az alperes regionális és helyi rendezvényeket is szervezhet. Ténybelileg azért, mert a perben elhangzott nyilatkozatok alapján nem állapítható meg, hogy a feleknek szándékában állt volna a szerződés módosítása. Jogilag pedig azért, mert a támogatási szerződés ráutaló magatartással nem módosítható. A szerződés megkötése ugyanis a támogató döntése alapján történik, mely kötelezően írásbeli alakban jelenik meg (Ámr. 85. § (10) bekezdése). Ennél fogva a módosítása is a támogató döntésével történhet, amely szintén írásbeli alakhoz kötött, az Ámr. 85. §-ának (9) bekezdése szerint ugyanis kötelezettségvállalásnak minősül. Az alperes a perben nem is hivatkozott arra, hogy a felek e körben ráutaló magatartással módosították a szerződést, ezért az elsőfokú bíróság e körben túllépett a kereseti kérelmen, illetve az ellenkérelmen. A kérelem az „Ütemezés, megvalósítás” című dián tartalmazza, hogy a tájékoztató rendezvénysorozatot „havonta egyénként egy darab, egy napos tájékoztató rendezvény megszervezésével” kívánják lebonyolítani, helyi és regionális rendezvényekről e körben szó sincs. Mindezek miatt a helyi és a regionális rendezvények nem számolhatók el a tárgyi támogatás terhére.

Az egyes rendezvényeken elhangzott előadásokat illetően a felperes fenntartotta a korábbi álláspontját annak kapcsán, hogy azok milyen okból nem tekinthetők a támogatott kampány témájához kapcsolódónak. Elfogadhatatlannak tartotta, hogy a teljes támogatási összeg kifizethető akkor, ha a rendezvényen akár egyetlen előadás megfelel a szerződés 3. pontjában foglalt témaköröknek.

Álláspontja szerint már azzal is méltányosságot gyakorolt, hogy támogathatónak ítélte azokat a rendezvényeket, amelyekben az előadások többsége ide sorolható. Az alperes nem előadások, hanem rendezvények szervezésére vállalkozott, vagyis nem az egyes előadásoknak, hanem a rendezvények egészének kellett a támogatási szerződés 3. pontjában meghatározott témakörökben megtörténniük. Az elsőfokú bíróság legfeljebb azt tehette volna meg, hogy a támogatható és a nem támogatható előadások arányában osztja meg a rendezvényekre eső támogatási összeget, azok tényleges bekerülési költsége és alperes ezzel egyenlő támogatási igénye alapján. E tekintetben nem lehet akadály, hogy a rendezvényeket átalányban számolta el az alperes.

A marketingstratégia tárgyában készült tanulmány nem számolható el a tárgyi költségelem körében. Másrészt az elsőfokú bíróság tévesen indult ki abból, hogy az alperes teljesítésigazolásával szemben kellett volna igazolnia, hogy a megbízás keretében vállalt gyakorlati marketingtevékenységet a Kft. nem végezte el. Ezzel szemben az a hivatkozás, hogy „semmi nem igazolja” alperes alvállalkozójának e tevékenységét, nem a tevékenység megtörténtének tagadása, hanem annak megállapítása, hogy nem történt meg a támogatási szerződés 4. pontjának megfelelő beszámolás e résztvétevényesség kapcsán. A támogatási szerződés 1. számú mellékletét képező beszámoló minta nem tartalmaz külön részt marketing, sajtómegjelenés elszámolására, mert ilyen költségek e támogatási előirányzat

keretében tipikusan nem, a fentebb említettek szerint pedig a támogatott tevékenység keretében sem számolhatók el. A mellékletből megállapítható továbbá, hogy a támogatott által kiállított teljesítésigazolás a támogató felé történő beszámolóhoz nem elégséges, a támogatottnak érdemben igazolnia kell a beszámolás tárgyát képező résztevékenység megvalósulását.

A fentiek miatt nem számolható el a **D Zrt.** által készített televíziós sorozat és a **R Bt.** e körben végzett állítólagos műsorszervezési tevékenység sem e költségelem terhére.

VI.

Az **országos rendezvények** közül a **siófoki** nem kora hajnalban kezdődött és nem is tartott éjszakába nyúlóan, ezért semmiképpen nem indokolt egy egynapos rendezvény kapcsán szállásköltség elszámolása. Azt legfeljebb a rendezvényt követő - a meghívó szerint éjjel 1 óráig tartó - grill party indokolja, amire azonban alperes támogatást nem kapott. Ennél fogva a szállásra kifizetett összesen 10.961.020 Ft a támogatás terhére nem számolható el. Eleve nem számolható el továbbá az országos rendezvény szervezése körében póló, bögre, toll feliratozás (**B. Kft.**, 220.000 Ft).

Továbbra is kifogásolta a felperes, hogy a meghívotti kör kizárólag a Helyi Akciócsoport elnököket, ügyvezetőket és munkaszervezet vezetőket, a Magyar Nemzeti Vidék Hálózat Tanácsának és elnökségének tagjait érintette.

A rendezvényen elhangzott előadások némelyike sem tartozik a támogatási szerződés 3. pontjában meghatározott témakörökbe (Dr. **M. Zs.**, Dr. **S. T.**, **B. Zs.**, **H. S.**, **S. Zs.**, **P. A.**, **H. L.**, **M. I.**, **H. I.**, **Gy. B.**, **B. K.** előadása).

VII.

A tájékoztató kiadványok körében köztudomású, hogy létezett egy LEADER Hírmondó nevű havi kiadvány, amely LEADER hírekkel foglalkozott. Más kérdés, hogy alperesnek a **B Kft.**-vel kötött szerződése erre a kiadványra vonatkozott-e. Nem reflektál továbbá az elsőfokú ítélet arra a tényelőadásra, miszerint a kérdéses médiaajánlat nem áll rendelkezésre. Az alperes kötelessége és felelőssége a támogatással történő elszámolás, nem eshet a felperes terhére, ha azért követel vissza támogatást, mert az alperes nem számolt el megfelelően. Ezt meghaladóan a médiaajánlat nem tájékoztató kiadvány.

A **L Bt.** kiadványai kapcsán kevéssé szokványos, hogy a teljesítés és annak igazolása között csaknem egy hónap telik el. Végképp szokatlan, hogy az alperes és a **Bt.** közötti szerződés megkötését követően két nappal a kiadványok már el is készültek. Ehhez képest egy későbbi keltezésű elektronikus levél az alperes elnökétől úgy tünteti fel az egyik kiadványt, mint amely még elkészítés alatt áll. A per 2013. június 7-i tárgyalásán alperes elnöke e körben a rendelkezésre álló - és a bíróság részére F/165. szám alatt átadott - iratoknak ellentmondó nyilatkozatot tett. Nem tisztázott tehát, hogy a tárgyi kiadványok kapcsán tett alperesi vállalások teljesültek-e, és amennyiben igen, akkor miként.

Egy kiadvány hasznossága továbbá akkor áll fenn, ha a támogatott projekt - vagyis a kommunikációs kampány - keretében hasznosítják. Jelen esetben ennek megtörténte kétséges figyelemmel arra, hogy a kiadványok még a megjelenés

lehetséges legkorábbi időpontját számolva is a projekt vége felé jelentek meg.

Az **X.Kft.** teljesítése kapcsán a felperes fenntartotta, hogy a támogatás a szerződés 3. pontjában foglalt kommunikációs kampány céljára szolgált, más kampányok támogatása ebből a keretből nem volt lehetséges. A tájékoztató kiadványoknak is értelemszerűen e kampány keretében kellett hasznosulniuk. A tájékoztató kiadványok elkészítése költségelem keretében a rendezvényszervezés nem számolható el.

A **T Kft.** közreműködése kapcsán a logó nyomdai formátumban történő előállítás, roll-up-ok, levélpapír, boríték és névjegykártya, asztali zászlók, hímzett zászló készítése, válságkommunikációs mappa dizájna nem tájékoztató kiadvány, ennél fogva e költségelem körében nem számolható el akkor sem, ha azt az elsőfokú bíróság egyébként szükséges és indokolt kiadásnak tartja.

A további szerződéssel kapcsolatban az emlékeztetők, dossziék, dekorációs anyagok sem számolhatók el e költségelem terhére. Nincs tényleges nyoma a **T Kft.** teljesítésének, nem tudni, hogy mely kiadványokat készítette elő nyomdai formátumra, ha a Jó gyakorlatok 1-3., A gazdasági válság és a munka világa, valamint a Túlélési tanácsok a gazdasági válságban c. kiadványok előkészítése a **L Bt.** feladata volt.

Az alperes és a Kft. között nyomdai anyagok levilágítására létrejött szerződés kapcsán a kiadványok már a teljesítésigazolás kiállításának időpontja előtt pár nappal készült felvételeken is szerepelnek, azonban ezek azok, amelyeket a bíróság előbb a **L Bt.**-nek tulajdonított. Másrészt amennyiben a Kft. kiadványai valóban akkor készültek el, amikor a teljesítésigazolást kiállították, ez esetben a kampány keretében már nem hasznosulhattak.

VIII.

Az **összefoglaló tanulmányoknak** is a támogatás tárgyát képező kommunikációs kampány szervezése körében kellett megjeleníteniük. Önmagában nem elégséges, hogy a támogatási szerződés 3. pontjában foglalt témakörökben létrejöttek és átadásra kerültek. Ezeket a kampányban hasznosítani kellett (volna) és a hasznosulás kérdését csak abban az esetben lehetne kirekeszteni a vizsgálat szempontjai közül, ha az összefoglaló tanulmány magának a kampánynak az összefoglalása tárgyában születik.

Utóbbi értelmezéshez leginkább a **C. Kft.** tanulmánya áll közel, amely azonban nem felel meg a tanulmányokkal szemben támasztott minimális követelményeknek. Különböző más tanulmányok és lényegtelen információk összeollózása, ezért külön minőségi követelmények alapján a Ptk. 277. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra figyelemmel elfogadhatatlan teljesítésnek.

Az **I. Kft.** tanulmányát illetően felvethető, hogy a támogatott kommunikációs kampányban használták-e. Önmagáért beszél, hogy alperes is szükségesnek látta néhány tanulmány kapcsán azok hasznosságának szakértői véleménnyel történő alátámasztását.

A **M. Kft.** tanulmánya nem hasznosult a kommunikációs kampányban és ezért nem számolható el az elkészítésének díja a tárgyi támogatás terhére. Az F/10. szám alatt csatolt nyilatkozatból kiderül, hogy e tanulmányt nem is az adott kommunikációs kampány céljára készítették, hanem kormányzati szakemberek részére,

kormányzati marketing tevékenység támogatására.

A **K. Kft.** tanulmánya nem üti meg a Ptk. 277. § (1) bekezdése szerint teljesítés mértékét figyelemmel arra, hogy sok benne az ismétlődés, nem releváns elemeket tartalmaz (németországi esettanulmány), hozzáadott értéket viszont nem, továbbá a kampány keretében e tanulmány felhasználására sem került sor.

IX.

Az **E. Kft.** által készített dokumentáció, tanulmány tartalma szerint módszertani háttér kidolgozása, nem pedig projektmenedzsment, ez utóbbinak esetleg a tanulmány tényleges hasznosítása felelt volna meg. A Kft. által készített projektbeszámoló leginkább összefoglaló tanulmánynak tekinthető, az erőforrások szervezéséhez és irányításához nincs köze. Az elsőfokú bíróság e körben nem tartotta magát az általa előzetesen elfogadott definícióhoz sem.

A támogatási szerződés 4. pontja egyértelműen az alperes feladatává teszi a projektbeszámoló és elszámolás elkészítését, amellyel szemben nem releváns, hogy egyébként indokolt volt a **Sz. Kkt.** igénybe vétele.

Nem vitás, hogy a tárgyi támogatott tevékenység sokrétű, szerteágazó és jogilag is sokféleképpen érintett volta miatt az alperes indokoltan vehette igénybe jogi tanácsadási tevékenységre **ügyvédi iroda szolgáltatásait**. Ugyanakkor az elsőfokú ítéletben olvasható definíció alapján az ügyvédi iroda eljárása nem projektmenedzsmenti tevékenység, hanem jogi tanácsadás, ennél fogva a projektmenedzsment körében e költség sem számolható el. Az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy az alperes és az ügyvédi iroda között létrejött megbízási szerződésben három pontban részletezett feladatok kifejezetten a támogatás felhasználásával kapcsolatosak. Valójában az ügyvédi iroda tevékenysége szélesebb körű volt, és alperes elnöke a per során maga is akként nyilatkozott, hogy nem csak a támogatott tevékenység végzése körében látott el jogi feladatokat.

A **központi irodával** kapcsolatban a felperes lényegi kifogása az, hogy nem szerepel azokban a tanulmányokban, illetve abban a beszámolóban, amely a tárgyi projekt teljesítésére vonatkozik. Az alperesi teljesítésigazoláson kívül semmilyen dokumentum nem igazolja, hogy itt tényleges tevékenység folyt a támogatott projekt megvalósítása érdekében. A támogatási szerződés 4. pontja alapján továbbá - a **Sz. Kkt.** teljesítéséhez hasonlóan - ez esetben is megkérdőjelezhető a **M. L. Kft.** által rendelkezésre bocsátott pénzügyi munkatárs közreműködése.

X.

A támogatási szerződés 3. pontja egyértelműen rögzítette, hogy a támogatási összeg mely célokra használható fel, kamatszedés ezek között nem szerepel. Az alperes azzal is megszegte a szerződés rendelkezéseit, hogy a támogatási összeget - akár csak időlegesen, átmenetileg - kamatoztatta, ez a támogatási szerződés 8. pontja szerinti rendeltetésellenes felhasználás.

Az alperes fellebbezése az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereseti kérelem teljes elutasítására irányult. Teljes egészében fenntartotta az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait. Az elsőfokú bíróság által alaposnak talált követelésrészek

vonatkozásában fejtette csak ki a részletes álláspontját az alábbiak szerint.

IV.

A rendelkezésre állás konzultáció címén elszámolt összeg vonatkozásában az elsőfokú ítélet, illetőleg a kijavítás iránti kérelmet elutasító végzés szerint az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az **E. Zrt.** kétszer kapott 18.000.000 Ft megbízási díjat, egyszer az összefoglaló megvalósíthatósági tanulmány, projektirányítási kézikönyv és monitoring kézikönyv díjaként, egyszer pedig a **K. Kft.**-vel végzett ellenőrzési tevékenységért. Ezzel szemben a kereseti kérelem helyesen tartalmazza, hogy a két feladat egy megbízás és egy megbízási díj ellenében került elvégzésre, a cég bruttó 18.000.000 Ft megbízási díjban részesült. Az elsőfokú ítélet tehát ebben a részében tévedésen alapul.

Ezt meghaladóan az **E. Zrt.** teljesítése az adott témakörben elszámolható. Az irányítási, monitoring kézikönyv összefoglaló megvalósíthatósági tanulmány költsége az irodák működtetésre való felkészítése okán került elszámolásra. A hivatkozott dokumentumok igazolják a rendelkezésre állást és a konzultációt végző irodákat készítette fel a kampány során. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a **C. Kft.** alvállalkozóval végzett ellenőrzés az irodák körében megvalósult és nem volt indokolatlan.

A **K. Kft.** teljesítése szintén elszámolható. Az elkészült tanulmány a kampány időszakában a rendelkezésre állás, konzultáció megvalósulásának folyamatát mutatja be. A két teljesítés szervesen kapcsolódik ehhez a témakörhöz.

V.

Az alperes hangsúlyozta, hogy a rendezvények előtt azokról értesítést küldött. A felperes ilyen módon előzetesen tudomást szerzett arról, hogy milyen helyszíneken, milyen témákkal kívánja azokat megtartani, több esetben képviseltette is magát, maga választotta ki az előadót és a témát. Kellő gondosság mellett látnia kellett tehát, hogy milyen minőségű, milyen tulajdonságokkal rendelkező szolgáltatásra kell számítnia. Utólagosan ezért nem hivatkozhat hibás teljesítésre.

Az alperes osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a körben, hogy a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat témakörében tett előadások, a támogatási kérelmek, pályázat útján megvalósult projektek bemutatása a támogatási szerződés szerint megfelelő teljesítés körébe tartoznak. Az MNVH működése során szakterületi csoportokat hozott létre, ahova regisztrálni lehetett. A regisztráltak információkat kaptak az adott terület munkájáról, többek között a pályázati lehetőségekről, a közös érdekképviselétről és az összefogás lehetőségéről. A LEADER pályázat lehetőséget ad a foglalkoztatás bővítésére a térségben. Ide kapcsolódik a megújuló energia hasznosítása, valamint a vállalkozások ösztönzése, mivel a munkaügyi központoktól további támogatást lehet igénybe venni a dolgozók felvételét illetően, és képzésre is lehet a programokon belül pályázni. Ennek alapján ellentmondásos az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy a **B. megyei II. Fórum** alkalmával **S. L., F. E., D. J.** előadása;

a **B. megyei I. Fórumon D. L.** előadása;

továbbá a **Sz. megyei I-II. Fórumon** megtartott előadások nem sorolhatók a szerződés szerinti témakörökbe. **T. Cs.** előadása rámutat az öntözés fontosságára,

de elsősorban a nagyüzemi méreteket adja. Beszért az Európai Unióhoz közvetlenül is benyújtható pályázatokról. M. L. előadásában a helyi problémák feltárása után azok orvoslásáról, az elérhető pályázatokról, a foglalkozást támogató pályázati lehetőségekről beszért.

A pápai II. Magyar Agrárakadémia vonatkozásában az alperes megismételte, hogy a felperes kérésére vett részt a szervezésben társszervezőként, költségeit a felperes kérésére számolta el a támogatás terhére.

A R Bt. teljesítése körében fenntartotta az elsőfokú eljárásban előadottakat.

VII.

Az alperes a kiadványok elkészítésével kapcsolatos körben utalt arra, hogy a 2008. december 19-ei részletes költségvetés PR kiadványok elnevezés alatt egy széleskörű kampányt jelöl meg, és említést tesz tanulmányok kiadásáról, terjesztéséről. Az X Kft. nem a program során bonyolított rendezvények körében végezte tevékenységét. Az általa nyomtatott Túlélési tanácsok című kiadvány mellett a program során készült más kiadványokat is terjesztett egy road show keretében. Ennek során közterületen sátrat, asztalt állított és azon az elkészült kiadványokat terítette, ezáltal bárki által hozzáférhetővé tette. B-en kizárólag a szóróanyag terjesztése történt. Azért számolta el a teljesítést a tájékoztató kiadványok körében, mert azok terjesztését végezte ezen road show keretében, amely megfelel a részletes költségvetésben írtaknak.

Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, azért azt az ítéltábla teljes terjedelmében vizsgálta felül.

A felperes fellebbezése részben megalapozott, az alperes fellebbezése - a IV. pontban lévő számítási hibával kapcsolatos fellebbezést kivéve - megalapozatlan.

A felperes fellebbezése az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére is irányult a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján. A Pp. hivatkozott rendelkezése szerint a hatályon kívül helyezésre akkor kerülhet sor, ha a bizonyítási eljárásnak nagy terjedelmű vagy teljes megismétlése, illetőleg kiegészítése szükséges. A feleknek azonban az elsőfokú eljárásban a tárgyalás berekesztése előtt tett nyilatkozatuk szerint bizonyítási indítványuk nem volt és illet a fellebbezésükben sem terjesztettek elő. A Pp. 164. §-ának (2) bekezdése értelmében a jelen ügyben a bíróság hivatalból nem folytathatott bizonyítást, ezért az adott esetben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése további bizonyítás elrendelése végett fogalmilag kizárt, így az ítéltábla az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság által megállapított **tényállást** a rendelkezésre álló iratok alapján **kiegészíti** az alábbiakkal:

Az alperes a 2008. december 1-jén kelt levelével terjesztett elő támogatás iránti kérelmet a felperesnél. Leírta, hogy az adott „helyzetben különösen fontos a vidéki szereplők irányába történő hiteles, a válság következményeinek kezelését, a megtett kormányzati lépéseket bemutató összehangolt kommunikáció. Ennek

keretében nemcsak a válság okainak, várható további hatásainak, a kormányzat által megtett intézkedéseknek a bemutatására kerülhet sor, de közvetlen visszacsatolás is kapható az érintett társadalmi csoportoktól a megtett lépések eredményességéről, társadalmi elfogadottságáról ... Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretében megalakult mind a 96 LEADER Akciócsoporttal (HACS) szakmai kapcsolatban áll az Egyesület, melynek megyei irodái megfelelő szakmai és infrastrukturális háttérrel biztosítanak az országos képzési, tanácsadási programok lebonyolításához, tájékoztató rendezvények megtartásához."

Mindezek alapján az alperes javaslatot tett egy országos kommunikációs tájékoztató kampány megszervezésére, az egész országot lefedő hálózatára, infrastrukturális háttérére alapozva. Álláspontja szerint a kampány lehetőséget biztosítana a válság hatásainak csökkentésére hozott kormányzati intézkedések, az elért eredmények bemutatására, megvitatására. A tájékoztató rendezvénysorozat előzményeként, részeként vállalta a megjelölt témakörökhöz tartozó módszertani háttéranyagok elkészítését is.

A kérelemhez csatolt prezentációban az „Ütemezés, megvalósítás” dián szerepelt, hogy havonta megyénként 1 db egynapos tájékoztató rendezvény megszervezését, egy-egy országos nyitó-, illetve zárókonferencia megszervezését tervezik, utóbbiakat a rendezvénysorozat fontosságának és elért eredményeinek a bemutatására. A rendezvénysorozatot megelőzően, illetve a tapasztalatai tükrében folyamatosan kerülne sor a szakmai háttéranyagok kidolgozására. „Az Egyesület kapacitásai” dián is megjelent, hogy az alperes országos lefedettséggel, megyei irodahálózattal rendelkezik. A „Várható hatások, eredmények” című dián pedig egyebek mellett szerepelt a rendezvénysorozat tapasztalatainak a kormányzati döntéshozatal folyamatába való becsatornázhatósága.

A támogatási szerződés 4. pontja alapján a támogatott vállalta, hogy utólagos elszámolás keretében a felperes által nyújtott támogatás felhasználásáról - a kifizetések jogcímeiről és az ahhoz rendelt pénzeszközökről - e szerződés 1. számú mellékletét képező minta szerinti beszámolót és a 2. számú mellékletet képező minta szerinti pénzügyi elszámolást készít, és azt a teljesítés elfogadására 2009. július 31-ig megküldi.

Az 1. számú melléklet címe: Beszámoló a támogatási összeg felhasználásáról. Alcímében szerepelt, hogy csak a támogatási szerződés 3. pontjában szereplő felhasználási területre vonatkozó részeket kell tartalommal kitölteni az egyes tételek között feltüntetve az elszámolásban szereplő számla sorszámát is. A melléklet ezt követően részletezte, hogy a beszámolónak mit kell tartalmaznia a különböző esetekben. Például weboldal készítése, fenntartása esetén a honlap elérhetőségét, a készítővel kötött megbízási szerződés másolatát, a teljesítési igazolást; fenntartás, frissítés esetén a kiindulási és a frissítés utáni állapotok dokumentumokkal alátámasztott leírását. Előadások, konferenciák, rendezvények költségeinek elszámolása esetén a rendezvény jellegét, helyszínét, időpontját, célját, a résztvevők célcsoportjait, a résztvevők számát jelenléti ívvel dokumentálva; a szolgáltatásokat (terembérleti díj, szállítási költség), előadókat (megbízási szerződés másolata, teljesítési igazolás), a reprezentációt (étkeztetés és/vagy a

bemutató során elfogyasztott saját gyártású termékek költsége számla alapján a résztvevők számának feltüntetésével), dokumentumokat (ha készültek: fényképek, újságcikkek, stb.), a rendezvény részletes leírását (minimum 1, maximum 2 oldal). Ismeretterjesztő kiadványok készítése esetén a kiadvány jellegét, címét, tematikáját, példányszámát, terjedelmét, terjesztésének módját, terjesztési területét és előállítását (költségek, nyomdai költségek, megbízási szerződés teljesítési igazolás alapján) kellett feltüntetni.

A támogatási összeg felhasználásáról szóló 2. számú melléklet alapján táblázatot kellett készíteni a számlához kapcsolódó azonosító adatokról (a számla kelte, száma, kiállítója, jogcíme, elhelyezés a könyvelésben, nettó és bruttó összeg).

Az ítélet tábla az egyes megyei rendezvényeken megtartott előadások címével a határozata későbbi részében egészíti ki a tényállást. Mellőzi viszont a később kifejtett indokok alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból, hogy a felek a megállapodásukat ráutaló magatartással akként módosították, hogy a megyei és országos rendezvények mellett az alperes feladatát képezte regionális és helyi rendezvények szervezése és lebonyolítása is.

A kiegészített, illetve pontosított tényállásra is tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival részben értett egyet.

Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki az Áht. 13/A. § (2) bekezdésének azon rendelkezéséből, hogy a támogatások jogszabálysértő vagy nem rendeltetésszerű felhasználása esetén a felhasználót külön jogszabályokban meghatározottak szerint visszafizetési kötelezettség terheli. A felperes megalapozottan hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy a jelen ügyben nem a fenti törvény végrehajtására kiadott 292/2009. (XII.19.) Korm. rendelet (Ámr.), hanem a szerződés megkötésekor és teljesítésekor hatályban lévő, az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII.30.) Korm. rendelet az irányadó. Ez azonban az elsőfokú ítéletben megjelölt jogszabálytól a jelen ügy szempontjából lényegesen eltérő rendelkezést nem tartalmaz. A támogatási szerződés megkötésére vonatkozó részében a 88. § (1) bekezdése tartalmazza, hogy amennyiben a kedvezményezett neki felróható okból nem teljesíti a szerződésben vállalt kötelezettségeit, az igénybe vett támogatás egészét, vagy arányos részét a (4) bekezdésben meghatározott mértékű kamattal növelt összeggel kell visszafizetnie.

A fentiek alapján is helyes az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a támogatási szerződés vegyes - polgári jogi és közigazgatási jogi elemeket tartalmazó - szerződés, amelyből eredő jogvita elbírálása során annak van jelentősége, hogy a vita a szerződés mely - polgári jogi vagy közjogi - elemét érinti. Az adott esetben a felek megállapodását a Ptk. szerinti magánjogi szerződésként kell értékelni.

A Ptk. 201. §-ának (1) bekezdése alapján a szerződéssel kikötött szolgáltatásért - ha a szerződésből vagy a körülményekből kifejezetten más nem következik - ellenszolgáltatás jár. A törvény ezen szabálya a visszterhesség vélelmét, illetőleg az

egyenértékűség elvét fogalmazza meg.

A felek perbeli megállapodásából nem vitásan megállapítható, hogy a felperes 500.000.000 Ft támogatás nyújtására vállalt kötelezettséget, az alperes azonban ezzel egyenértékű ellenszolgáltatást nem vállalt. Nem osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy az alperes szolgáltatása a nemzetközi gazdasági válság hatásainak csökkentéseire hozott kormányzati intézkedések és az elért eredmények bemutatása, megvitatása érdekében egy országos kommunikációs kampány megszervezése és lebonyolítása volt. A felperes ezt a szolgáltatást nem rendelte meg az alperestől, a felek között sem megbízási, sem vállalkozási szerződés nem jött létre. Ebből következően az alperes által a kampánnyal kapcsolatos egyes feladatok elvégzésére harmadik személyekkel megkötött szerződések sem minősülnek alvállalkozói szerződéseknek. A perbeli megállapodás 3. pontja alapján az alperes kizárólag azt vállalta, hogy a támogatási összeget a kampány szervezési költségeire fordítja és azzal elszámol. A szerződéses jogviszonyban a felperes által átutalt 500.000.000 Ft pedig az Ámr. 2. §-ának 81. pontjában foglaltak szerint támogatási előlegnek minősül, mint a projekt megvalósításához a támogatási szerződés megkötését követően a szakmai, műszaki teljesítés igazolásáig utólagos elszámolási kötelezettség mellett folyósított forrás.

A felek között tehát nem visszerhes megállapodás jött létre. Az alperesnek a szerződés szerinti eljárása a támogatás felhasználására való jogosultság feltétele volt. Helyesen hivatkozott a fellebbezésében a felperes arra, hogy a feltétel elmaradásának a jogkövetkezményét a megállapodás 8. pontjában rendezték. Ennek értelmében a támogatás rendeltetéstől eltérő felhasználása, a beszámolási, elszámolási kötelezettség nem teljesítése, vagyis a feltétel megghiúsulása esetén az alperes köteles visszafizetni az előlegezett támogatásnak a jegybanki alapkamat kétszeresével növelt összegét.

Mindezekre tekintettel a felperes tévesen jelölte meg az elsőfokú eljárásban a követelése jogszabályi alapjaként a Ptk. hibás teljesítésre és kártérítésre vonatkozó szabályát. Keresetét a fellebbezésében foglaltak szerint kellett elbírálni. Azt kellett vizsgálni a perben, hogy az alperes által kifejtett és a támogatás terhére elszámolni kívánt tevékenység megfelelt-e a szerződés 3. pontjában meghatározott témaköröknek és részletes költségvetésnek, illetve maga az elszámolás megfelelt-e a szerződésnek. Az alperes elszámolása csak akkor tekinthető megfelelőnek, ha a támogatási szerződés szerint készült, tartalmilag és formailag az 1. és 2. számú mellékletben foglaltak szerint részletezett és dokumentált. Az adott költségek számlával igazoltak, a szerződésben meghatározott és az alperes által a pénzügyi beszámolóban megjelölt témakörökben merültek fel, továbbá együttes összegük a szerződés részét képező részletes költségvetés adott keretét nem lépte túl. A harmadik személyekkel kötött szerződésekben foglaltaknak, a számlán feltüntetett szolgáltatásoknak és a teljesítésigazolásoknak összhangban kellett lenniük egymással. Amennyiben a szerződés teljesítése teljes egészében nem valósult meg, az alperes a kikötött teljes díjat nem is számolhatta el a támogatás terhére. Arányosításra pedig csak akkor nyílt lehetőség, ha az ahhoz szükséges adatok rendelkezésre álltak. Abban a körben, hogy az alperes az elszámolni kívánt összeget a támogatási szerződés keretében használta-e fel, figyelemmel kellett

lenni a támogatási kérelemben foglaltakra is, mert a megállapodás 3. pontjában a felek visszautaltak a kérelemben részletezett tartalomra. Nem voltak relevánsak viszont a perben azok a felperes által megjelölt feltételek, elvárások, amelyek a szerződés tartalmából nem voltak levezethetők.

A fentiek értelmében az ítélet tábla részben eltérő jogi indokokkal, nem szerződéses szolgáltatásként, hanem a támogatásra való jogosultság feltételeként, de lényegében az elsőfokú bíróság által meghatározott szempontok alapján vizsgálta, hogy az alperes mennyiben tett eleget a szerződésben foglaltaknak. A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján abból indult ki, hogy a felperes vitatásával szemben az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a támogatási előleget a támogatási szerződésben foglaltaknak megfelelően használta fel, és a felhasználásról a szerződésben foglaltaknak megfelelően elszámolt. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság ebben a körben arra, hogy a Pp. 386/J. §-a értelmében az adott perben nem terhelte a bizonyításra szoruló tényekre, a bizonyítási teherre, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeire vonatkozó tájékoztatási kötelezettség. Helyesen járt el továbbá akkor, amikor a felperes által hivatkozott, a KEHI által készített jelentést bizonyítékként nem vette figyelembe, hiszen azt az alperes nem ismerhette meg. A Pp. 3. §-ának (6) bekezdése szerint a bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden benyújtott okiratot megismerhessenek és azokra - törvényben előírt időn belül - nyilatkozhassanak. Ezt az adott anyag vonatkozásában a KEHI nyilatkozata kizárta, ezért annak felhasználása az alperes tisztességes eljáráshoz való jogát [Pp. 2. § (1)] sértette volna.

Mindezek alapján az ítélet tábla a szerződés szerinti költségvetési tételenként vizsgálta a fellebbezések tükrében az elsőfokú ítélet megállapításait.

I.

A **megalapozó tanulmányok** vonatkozásában a **H. Kft.** és az **R. Kft.** teljesítése kapcsán elszámolt összege tekintetében az ítélet tábla lényegében egyetért az elsőfokú bíróság által kifejtett állásponttal. A **H. Kft.** tanulmánya a kifejtettek szerint kapcsolódott a támogatási szerződésben meghatározott témakörökhöz. A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a kampányban nem hasznosult, illetve nem volt hasznosítható. A támogatási szerződés 3. pontja szerint ugyanis az alperesnek a támogatási kérelmében részletezettek szerint megtartandó kampány szervezésére kellett fordítania a támogatást. A kérelem egyértelműen tartalmazta, hogy a célja egyebek mellett a válság okainak, várható további hatásainak a feltárása, továbbá visszacsatolás a megtett lépések eredményességéről, társadalmi elfogadottságáról. A kérelem részét képező diasorozatban a „Várható hatások, eredmények” cím alatt szerepelt a rendezvénysorozat tapasztalatainak a kormányzati döntéshozatal folyamatába való becsatornázhatósága. Mindezekre tekintettel a megalapozó tanulmányok nem csak közvetlenül a kampánytevékenység lefolytatására, hanem a döntéshozó felé irányuló tájékoztatásra is vonatkozhattak, ezen elvárásnak a **H. Kft.** tanulmánya megfelel. Az elsőfokú bíróságnak a minőségi, tartalmi kifogásokkal kapcsolatos álláspontjával az ítélet tábla maradéktalanul egyetért.

A fenti okokból elfogadható az **R. Kft.** tanulmánya is. A kifejtettek miatt nincs

jelentősége annak, hogy a Kft. nyilatkozata szerint sem az volt felmérés célja, hogy a kommunikációs kampány alapjául szolgáljon.

Megalapozottan kifogásolta viszont a felperes a **M. L. Kft.** részére kifizetett 1.560.000 Ft elszámolhatóságát. Az alperes a fenti tanulmányokhoz kapcsolódóan adatok szolgáltatására, továbbá a tanulmányok formázására, nyomtatására és spirálzására adott megrendelést a cég részére. Maga sem vitatta, hogy adatszolgáltatás nem történt, kizárólag kiadvány nyomtatása jogcímen érvényesítette igényét. Helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy amennyiben a szerződésben szereplő két tevékenységből a Kft. csak egyet lát el, akkor a szerződés szerinti teljes összegre nem jogosult, illetve az nem számolható el a támogatás terhére. Megállapítható tehát, hogy ebben a körben az alperes nem tett eleget megfelelően az elszámolási kötelezettségének. A csatolt vállalkozási szerződés, a ténylegesen elvégzett munka és a teljes egészében kifizetett megbízási díj nincsenek összhangban egymással. Az arányosításra pedig a rendelkezésre álló adatok alapján nincs lehetőség.

A fentiekre tekintettel a megalapozó tanulmányok elkészítésére elszámolt összegből az alperes 1.560.000 Ft visszafizetésére köteles.

II.

A honlap fejlesztése és üzemeltetése körében az ítéltábla egyetért a felperes azon álláspontjával, hogy a **D. Kft.** részére kifizetett díj a támogatási szerződés keretében nem számolható el. A fenti céggel megkötött szerződés egyértelműen az alperes weboldalának tervezésére, elkészítésére és a hozzá kapcsolódó adminisztrációs rendszerre vonatkozott. A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy a válságkommunikáció csak a négy aloldal egyikét képezte. A támogatási szerződés a honlap fejlesztésére és üzemeltetésére tette lehetővé a támogatás felhasználását és ez nyilvánvalóan nem egyenértékű a létrehozásra irányuló feladatokkal. Az alperes korábban honlappal nem rendelkezett, annak létrehozása nyilvánvalóan nem kizárólag a támogatási szerződés tárgyát képező kampány célját szolgálta. Az elszámoláshoz kapcsolódó iratokból nem állapítható meg, hogy a **D. Kft.** részére kifizetett összeg mennyiben kapcsolódik a kampányhoz, ezért az arányosításra sincs lehetőség, az elszámolás ebben a formában nem felel meg a szerződésben foglaltaknak.

A **DZ Kft.** részére elszámolt összeg tekintetében az alperes a megbízási szerződés, a teljesítésigazolás és a számla csatolásával az elszámolási kötelezettségének ebben a körben megfelelően eleget tett. Az ítéltábla osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a cég által vállalt tartalomfejlesztés nem valósult meg. A fellebbezésében maga is úgy nyilatkozott, hogy ez egyes tartalmi elemek a honlap üzemelésének hiányában már nem nyomon követhetők.

A fentiekre tekintettel a honlap fejlesztése és üzemeltetés körében az alperes a **D. Kft.** teljesítésével kapcsolatosan elszámolt 26.040.000 Ft visszafizetésére köteles.

III.

Az ítéltábla a módszertani háttér tanulmányok kidolgozása körében osztja az elsőfokú bíróság álláspontját a **G Zrt.** teljesítésével kapcsolatosan. Azt csak annyiban egészíti ki, hogy a támogatási kérelem kifejezetten kitért arra, hogy a rendezvénysorozat részeként vállalja az alperes a témakörökhöz tartozó módszertani háttéranyag elkészítését is. Ebből következően megalapozatlanul állította a felperes, hogy a módszertani tanulmányokban kizárólagosan csak azon módszereket lehetett bemutatni, amelyek a kommunikációs kampányok szervezése során felhasználhatók. A korábban kifejtettek szerint az alperes a támogatást a kérelmében foglaltaknak megfelelően a kormányzati döntéshozatal felé történő visszacsatolás céljából is igénybe vehette. Ugyanezen indokok és az elsőfokú bíróság által kifejtett érvelés alapján megalapozottan számolta el az alperes a támogatás keretében a **T Bt.** részére kifizetett összeget.

IV.

A rendelkezésre állás, konzultáció körében az ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a támogatási szerződés nem tartalmazott arra vonatkozó rendelkezést, hogy az alperes a meglévő megyei irodáit és azok vezetőit, alkalmazottait köteles az adott célra igénybe venni. Helyesen hivatkozott ebben a körben a felperes a támogatási szerződés alapját képező kérelemre. Ez egyértelműen tartalmazta, hogy az alperes megyei irodái megfelelő szakmai és infrastrukturális háttérrel biztosítanak országos képzési, tanácsadási programok lebonyolításához, tájékoztató rendezvények megtartásához. Az alperes a kampány megszervezését az egész országot lefedő hálózatára, infrastrukturális háttérére kívánta alapozni. A kérelemhez tartozó diasorozat „Az Egyesület kapacitása” című diája szerint országos lefedettséggel, megyei irodahálózattal rendelkezik. Mindezek alapján egyértelmű következtetés vonható le arra, hogy az alperes a kampányt a kérelemben foglaltaknak megfelelően a saját irodahálózatán keresztül kellett, hogy lebonyolítsa és ebből következően annak működtetésére külön költséget nem számolhatott el. Az irodahálózat működtetését nem „szervezhette ki” önálló vállalkozások részére. A megyei irodák működtetésére elszámolt 18.000.000 Ft-ot tehát vissza kell fizetnie.

Osztotta ugyanakkor az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a kampányfeladatokat ellátó személyek oktatása és az irodaszer ellátás ezen költségvetési elem körében indokolt volt.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú ítélet abban a körben is, hogy a rendelkezésre állás, konzultáció keretében az **E Zrt.** és a **K. Kft.** teljesítése nem számolható el. Ebben a körben az ítéltábla csak utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. Megalapozottan mutatott rá ugyanakkor az alperes arra, hogy az **E Zrt.** tekintetében 18.000.000 Ft, a **K. Kft.** tekintetében 7.000.000 Ft elszámolására került sor, ezért összesen 25.000.000 Ft visszafizetésére köteles a két cég tevékenységével kapcsolatosan. Az elsőfokú bíróság ebben a körben az **E Zrt.** részére kifizetett 18.000.000 Ft-ot kétszeresen számolta el, ahogy arra az alperes a fellebbezésében helyesen hivatkozott. A másodfokú bíróság egyszeresen vette figyelembe a 18.000.000 Ft-ot, így az elsőfokú ítéletben lévő számítási hibát kiküszöbölte.

A rendelkezésre állás, konzultáció keret terhére igénybe vett összegből tehát

43.000.000 Ft a felperesnek visszajár. Az alperes a visszafizetési kötelezettségének ezen keret vonatkozásában 196.738 Ft erejéig már a pert megelőzően eleget tett, ezért 42.803.262 Ft-ot kellett a terhére elszámolni.

V.

A megyei rendezvények lebonyolítására felhasználható keret terhére az alperes a helyi, a regionális és a megyei rendezvények lebonyolítását, továbbá a megyei és a regionális rendezvények sajtómegjelenését számolta el. Ebben a körben az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a 2008. december 19-ei részletes költségvetés alapján helyi és regionális rendezvények lebonyolítása is a megállapodás tárgyát képezte és a felek a szerződésüket utóbb ráutaló magatartással módosították. Az ítéletábra ezzel nem ért egyet. A 2008. december 19-ei költségvetést a felperes nem vitásan megkapta, ez azonban a szerződés aláírását követően készült, nem képezte a megállapodás részét, annak mellékletét. A támogatási szerződés egyértelműen csak megyei és országos rendezvények lebonyolítására tette lehetővé a támogatás felhasználását. Ezáltal volt összhangban a támogatási kérelemben foglaltakkal, amelyben az „Ütemezés megvalósítás” című dián szerepelt, hogy havonta megyénként 1 db egynapos tájékoztató rendezvény megszervezésére, illetve egy-egy országos nyitó, illetve zárókonferencia megtartására kerül sor. Az alperes az elsőfokú bíróság megállapításával szemben nem bizonyította, hogy a regionális és a helyi rendezvényekről előzetesen teljes körű támogatást nyújtott a felperes részére. Mindössze egy e-mailt csatolt, amelynek átvételét a felperes elismerte, ez azonban csak a márciusi rendezvényeket tartalmazta. Az alperes a tárgyalás berekesztését megelőzően úgy nyilatkozott, hogy bizonyítási indítványa nincsen, a rendelkezésre álló adatok alapján pedig kétséget kizáróan nem lehet megállapítani, hogy a felperessel folytatott és általa hivatkozott egyeztetés eredményeként a helyi és regionális rendezvények megtartására is jogosultságot szerzett.

Önmagában a ráutaló magatartással történő szerződésmódosítást a felperes hallgatása nem támasztja alá. Helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy a támogatási szerződés módosítására csak a támogató döntésével kerülhetett sor. A szerződés az Ámr. 2. §-ának 67. pontja alapján a kötelezettségvállalás dokumentuma, a 134. §-ának (1), (8) bekezdése szerint pedig költségvetési szerv nevében kötelezettségvállalás csak írásban történhet.

A fentiekből az következik, hogy az alperes köteles visszafizetni a regionális rendezvényekre elszámolt 6.000.000 Ft-ot, valamint a helyi rendezvényekre elszámolt 38.080.291 Ft-ot.

Az alperes marketingstratégia kidolgozása jogcímén az M. Kft. részére kifizetett 10.000.000 Ft-ot is ebben a keretben kívánta elszámolni. Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy a Kft-vel kötött szerződés tárgya a marketingstratégia kidolgozása, valamint a marketingstratégia és kommunikációs stratégia végrehajtásában, megvalósulásában való aktív részvétel; szakmai tanácsadás a kiadványok elkészítésében, rendezvények szervezésében; aktív, személyes részvétel a rendezvényeken az akciócsoportok igényei szerint. A megbízási díjat a felek 8.333.334 Ft + áfa összegben határozták meg. A felperes helyesen hivatkozott

a fellebbezésében arra, hogy a cég teljesítésével kapcsolatosan kizárólag az elkészült marketingstratégia áll rendelkezésre és semmi nem bizonyítja a végrehajtásban, a megvalósulásban való aktív részvételt. Önmagában ennek alátámasztására az alperes teljesítésigazolása nem elégséges. A pénzügyi elszámolásban ugyanakkor az alperes maga is csak a stratégia kidolgozását jelölte meg az igényérvényesítés jogcímeként, erre számolta el a teljes megbízási díjat. Ezáltal az elszámolási kötelezettségének nem megfelelően tett eleget. Nem állnak rendelkezésre olyan adatok, amelyekből a stratégia kidolgozásáért járó arányos díj megállapítható lenne, ezért ez az összeg nem számolható el a támogatás terhére. A fentieket meghaladóan a marketingstratégia kidolgozásának indokoltsága önmagában nem elégséges ahhoz, hogy ennek ellenértékét a megyei rendezvények lebonyolítása költségelem körében számolja el az alperes. Az anyag ugyanis, mint ahogy azt az elsőfokú bíróság is megállapította, a megyei irodák létrehozásával, működtetésével, a kommunikációs stratégiával, az irodákon keresztül megvalósuló folyamatos tanácsadással, a rendezvények szervezésével, a kiadványokkal, a weboldal létrehozásával és működtetésével kapcsolatos, tehát nem kifejezetten a megyei rendezvények lebonyolításával.

Hasonlóképpen helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy a megyei rendezvények lebonyolítása költségelem körében a **D Zrt.** által készített, a sikeres pályázatokat bemutató műsorsorozat sem számolható el. Nem vitás, hogy a műsorok a támogatási szerződésben meghatározott témakörökhöz kapcsolódtak, de a műsorkészítés megyei rendezvénynek nyilvánvalóan nem minősül. Ugyanezen okból nem volt lehetőség a **R Bt.** részére kifizetett 4.000.000 Ft elszámolására sem. A **R Bt**-vel megkötött, 2.000.000 Ft-os megbízási díjat tartalmazó szerződés tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a szerződés az országos rendezvényhez kapcsolódik, ezért a cég részére kifizetett fenti összeg elszámolására a megyei rendezvények lebonyolítása keret terhére nem nyílt lehetőség.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a megyei és a felperes által a témájuk vonatkozásában kifogásolt rendezvények esetén kiegészíti a rendezvényeken megtartott előadások címével az alábbiak szerint:

V. megyei rendezvény:

P. A. - Az MNVH munkája, Egységes Hálózatok az Európai Unióban;

F. E. - Az MNVH Regisztrációval Kapcsolatos Gyakorlati Tudnivalók;

S. F. - Képzési programok a vidéki munkavállalás növelése érdekében, illetve a munkahelyek megőrzésével és fejlesztésével kapcsolatos pályázati lehetőségek **V.** megyében;

E. F. - A Mezőgazdasági vállalkozások helyzete **V.** megyében, a mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatos lehetőségek;

K. T. - A Gazdasági válság kezelésének lehetőségei az operatív programok tükrében, pályázati lehetőségek az elkövetkezendő időszakban;

N. K. - Új típusú energetikai megoldások a kisüzemek és a lakosság körében.

V. megyei I. Fórum:

Dr. S. K. - Általános tájékoztató az ÚMVP hármastengelyének négy jogcímére beadott támogatási kérelmek feldolgozottságáról;

N. T. - A szociális gazdaságban rejlő válságkezelési lehetőségek.

F. megyei II. Fórum:

H. O. - Az MNVH regisztrációval kapcsolatos gyakorlati tudnivalók;

L. Cs. - A mikro-, kis- és középvállalkozások finanszírozását segítő támogatott programok;

Sz. K. - Válságáthidaló mikrohitel konstrukciók.

K. megyei I. Fórum:

D. L. - Energiagazdálkodás, térségi energiagazdálkodási modell.

A program részét képezte még a vidékfejlesztés helyi szereplőinek, a V-i Naturparknak, a G. Naturpark kezdeményezéseinek a bemutatása, és műhelymunka az együttműködési lehetőségekkel kapcsolatosan.

K. megyei II. Fórum:

P. Z. - Az energianád bemutatása, hasznosítása, telepítés megtekintése;

L. T. - Fásszárú energianövények bemutatása, hasznosítása.

P. megyei rendezvény:

V. L. - A nemzetközi gazdasági válság hatása a vidéki kistérségben, válságkezelő programok kis- és középvállalkozásoknak;

T. M. - Magyar Nemzeti Vidékfejlesztési Hálózat.

P. megyei I. Fórum:

V. L. - Vállalkozásfejlesztés a gyakorlatban, munkahelyteremtés, illetve megtartás, EU-s pályázati források, államilag támogatott hitellehetőségek.

B. megyei I. Fórum:

H. R. - Pályázati lehetőségek, ÚMVP III-IV. tengelye;

F. P. - Kedvezményes hitelek, pénzügyi nehézségek áthidalása;

S. I. - Magyarországi LEADER Közhasznú Egyesület bemutatkozója.

B. megyei II. Fórum:

Sz. T. - A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat regisztrációval kapcsolatos gyakorlati tudnivalók;

Dr. Csonka Péter - Gazdaságfejlesztési pályázatok, kedvezményes mikrohitel (beruházáshoz, pályázati önerőhöz, forgóeszközhöz);

Sz. T. - Vidékfejlesztési támogatások az ÚMVP III. tengely és a LEADER forrásaiból.

H. megyei Konferencia:

K. I. - A turizmus helyzete az Észak-alföldi régióban, a válság hatása

ellensúlyozásának lehetőségei a turizmusban;

T. J. - Turisztikai pályázati lehetőségek az Észak-alföldi régióban, munkahelyteremtés a pályázati lehetőségekkel;

Sz. A. - A falusi turizmus országos helyzete, lehetőségei a válságkezelésben.

Az így kiegészített tényállásra tekintettel megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy a felperes által témájukban kifogásolt előadások, rendezvények közül melyik kapcsolódik közvetlenül a támogatási szerződés 3. pontjában meghatározott témákhoz. Mérlegelésével az ítéltábla maradéktalanul egyetért, ezért ebben a körben is utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. A fellebbezésekben foglaltakra tekintettel csak arra mutat rá, hogy nem vitásan a rendezvények egészének kellett a támogatási szerződés 3. pontjában meghatározott témaköröknek megfelelniük. Az elfogadott események vonatkozásában azonban megállapítható, hogy ennek az elvárásnak, a támogatási kérelemben, illetőleg a támogatási szerződésben meghatározott célnak megfelelnek. Osztja az ítéltábla azt az álláspontot, hogy a résztvevők személyével és számával kapcsolatos kifogások a szerződésben előzetesen meghatározott kikötések hiányában nem alaposak. Az alperes nem volt elzárva attól, hogy a rendezvények megtartására harmadik személyekkel szerződést kössön. Az egyes rendezvények vonatkozásában pedig a felperes egyéb kifogásait az elsőfokú bíróság helyesen értékelte.

Az alperes fellebbezésében foglaltakkal szemben az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú ítélet nem ellentmondásos a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat bemutatásával kapcsolatos előadások megítélése tekintetében. Az elsőfokú bíróság egyértelműen úgy foglalt állást, hogy ezen témakör a támogatási szerződés 3. pontjának 8 alpontjába foglalt témakörök egyikének sem felel meg, azonban az egyes rendezvényeken a laikus résztvevők számára hasznos általános tájékoztatásul szolgál. Kifejtette ugyanakkor azt is, hogy önmagában az ilyen tartalmú előadás a témakörét illetően nem teszi az egyes rendezvényeket szerződésszerűvé és az ítéltábla ezen állásponttal maradéktalanul egyetért. A fenti okból helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság például a **B.** megyei II. Fórum és a **B.** megyei I. Fórum elszámolhatósága vonatkozásában.

Mindezek alapján az alperest a megyei rendezvények lebonyolítása keret vonatkozásában elszámolni kívánt összegből 73.870.291 Ft visszafizetése terheli (6.000.000+38.080.291+1.250.000+28.540.000).

VI.

Az ítéltábla az országos rendezvények elszámolható költségeivel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság által kifejtett állásponttal maradéktalanul egyetért, ebben a körben is utal az elsőfokú bíróság helyes indokaira. A felek a fellebbezésükben nem adtak elő olyan új tény, körülményt, indokot, amely az elsőfokú ítélet megváltoztatására adna alapot ebben a körben.

Az országos rendezvények lebonyolítása keret terhére elszámolni kívánt összeg vonatkozásában tehát az alperes 3.062.412 Ft-ot köteles visszafizetni.

VII.

A tájékoztató kiadványok elkészítése kapcsán az ítéltábla maradéktalanul osztja az elsőfokú bíróság álláspontját a **B Kft.** részére kifizetett díj elszámolhatósága körében, ezért csak utal az elsőfokú ítélet ezen helyes indokaira. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel mutat rá, hogy a felperes nem azt nem bizonyította, hogy a LEADER Hírmondói rendszeresen megjelenő havi kiadvány, hanem azt, hogy a Kft. által nyomtatott kiadvány nem a perbeli kampány keretében készült. A felek által megkötött szerződésből pedig nem következik, hogy az alperesnek a beszámolójához ezen kiadványokat csatolni kellett volna. A fenti indokokra is tekintettel megalapozott az elsőfokú bíróság döntése **L Bt.** kiadványaival kapcsolatosan.

Az **X. Kft.**-vel kötött szerződés tárgyát az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette. Ennek értelmében a cég kötelezettsége a kormányzati intézkedéseknek a bemutatására szolgáló országos rendezvénysorozat megszervezése, lebonyolítása, továbbá a kapcsolódó szakmai anyagok előkészítése volt. A fentiekből egyértelműen megállapítható, hogy a megállapodás tárgyát csak részben képezte tájékoztató kiadványok elkészítése. A cég részére kifizetett összeg tehát teljes egészében a támogatás terhére nem számolható el. Az **X. Kft.** ügyvezetője által a KEHI részére írt levélből azonban az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a kifizetett összeg 41 %-át nem a szerződésben foglaltaknak megfelelően használta fel az alperes, ezért 18.696.000 Ft visszafizetésére köteles.

Hasonlóképpen csak az elsőfokú ítélet helyes indokaira utal az ítéltábla a **T Kft.** részére kifizetett összegek elszámolhatóságával kapcsolatosan. Ebben a körben a felperes fellebbezése nem tartalmaz olyan tényt, körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem értékelt volna megfelelően.

A fentiek alapján a tájékoztató kiadványok elkészítésére fordítható keret vonatkozásában az alperes összesen 18.696.000 Ft visszafizetésére köteles.

VIII.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek megállapodása alapján mind a rendezvényeket, mind az adott témát összefoglaló tanulmányok készítésének költsége elszámolható. Az ítéltábla itt szintén utal arra, hogy a támogatási kérelem szerint az alperes tevékenysége arra is irányult, hogy közvetlen visszacsatolást kapjon az érintett társadalmi csoportoktól a megtett lépések eredményességéről, társadalmi elfogadottságáról. Az „Ütemezés megvalósítás” című dián a rendezvénysorozat megjelölt időpontjához képest szerepelt, hogy „a fentieket megelőzően, illetve a rendezvénysorozat tapasztalatainak tükrében folyamatosan kerülne sor a szakmai háttéranyagok kidolgozására”. Ebből következően alaptalanul kifogásolta a felperes, hogy egyes összefoglaló tanulmányok a kampány kezdeti időszakában készültek el, illetve a kampány során közvetlenül nem hasznosulhattak. Alaptalanul hivatkozott a Ptk. 277. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel arra, hogy a felek között nem visszterhes szerződés jött létre, az alperes nem vállalt kötelezettséget a felperes felé szolgáltatás nyújtására, tanulmányok készítésére. Helyesen állapította meg az

elsőfokú bíróság azt is, hogy a szerződésben meghatározott szempontrendszer hiányában utólagosan a felperes az elkészült tanulmányok minőségét sem vitathatja. Ezt meghaladóan ebben a körben is utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira.

Az alperest tehát ebben a körben nem terheli visszafizetési kötelezettség.

IX.

A projektmenedzsment terhére elszámolt kifizetések körében az elsőfokú bíróság az **E. Kft**-vel megkötött szerződés tárgyát helyesen állapította meg. Rögzítette azt is, hogy a cég által az alperes kérésére adott szakmai indokolás alapján a hat kötetes dokumentáció elkészítésén túl egyéb teljesítés nem történt. Ebből viszont az következik, hogy az alperes nem számolhatta volna el teljes egészében a szerződés szerinti díjat a támogatás terhére. A tényleges teljesítés ellenértéke nem állapítható meg, az arányosításra vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, ezért a felperes a nem megfelelő elszámolás miatt jogosult a cég részére teljesített, összesen 28.800.000 Ft visszafizetésére.

A **Sz. Kkt.** és a **Z. Ügyvédi Iroda** részére kifizetett teljesítés elszámolhatóságával kapcsolatosan az ítélet tábla szintén csak utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel mutat rá arra, hogy az ügyvédi irodával kötött megbízási szerződés tartalmából nem következik, hogy az adott kampánnyal kapcsolatos feladatokon túl is vállalt kötelezettséget a megbízott. A szerződés 1. pontjában kifejezetten megjelölésre került ugyanis az adott támogatási szerződés, a 3. pontban pedig a megbízott vállalása tekintetében az 1. pontban megjelölt támogatás felhasználása módjának és feltételeinek átvilágítása, ellenőrzése, erre vonatkozó jogi tanácsadás; a támogatás felhasználása körében már megkötött és a jövőben megkötendő szerződések véleményezése, e körben jogi tanácsadás nyújtása szerepelt. A folyamatos rendelkezésre állás, a napi szintű operatív működéshez szükséges jogi tanácsadás az adott kampány folytatásához nyilvánvalóan szükséges volt.

A központi iroda működtetésére a **M. L. Kft**-vel kötött megállapodás vonatkozásában a kereset megalapozott. Az ítélet tábla a korábbiakban már kifejtette, hogy az alperes a saját irodahálózatára alapítva kívánta lefolytatni a kampányt a támogatási kérelmében foglaltak szerint, erre tekintettel önálló iroda működésére és az ahhoz kapcsolódó személyzet biztosítására fordított díjat a támogatás keretén belül nem számolhatja el.

Mindezekre tekintettel a projektmenedzsment körében az alperes 33.600.000 Ft visszafizetésére köteles, figyelemmel arra, hogy a pert megelőzően már 200.000 Ft-ot visszautalt a felperesnek.

X.

A jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által kifejtett indokokkal maradéktalanul egyetért, ezért ebben a körben is csak utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira.

A fentiek értelmében az alperes összesen 199.631.965 Ft visszafizetésére köteles,

költségelemenként az alábbi bontásban:

I.	megalapozó tanulmány elkészítése	1.560.000 forint
II.	honlap fejlesztés, üzemeltetés	26.040.000 forint
III.	módszertani háttér kidolgozása	-
IV.	rendelkezésre állás, konzultáció	42.803.262 forint
V.	megyei rendezvények lebonyolítása	73.870.291 forint
VI.	országos rendezvények lebonyolítása	3.062.412 forint
VII.	tájékoztató kiadványok elkészítése	18.696.000 forint
VIII.	összefoglaló tanulmány elkészítése	-
IX.	projektmenedzsment	33.600.000 forint
X.	jogalap nélküli gazdagodás	-

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az alperes marasztalásának összegét felemelte, a felperes által fizetendő perköltség összegét pedig Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a pernyertesség-pervesztesség arányának (40-60%) megfelelően mérsékelte.

Kötelezte a másodfokú eljárásban is nagyobb részben (60%) pervesztes felperest az alperes részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alapján megállapított képviselői munkadíjból álló perköltség megfizetésére. Megállapította továbbá, hogy a felek személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

Budapest, 2014. március 5.

Dr. **Pestovics Ilona** s.k.
a tanács elnöke

Dr. Sándor Ottó s.k.
Kükáló Judit s.k.
előadó bíró

Takácsné dr.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő